

BENEŠOVSKO ŽIJE PŘÍBĚHY

aneb

**Osobnosti
kolem nás**

MAP
Pomáháme školám
ORP Benešov

POŠÁZAVÍ

Milí přátelé, čtenáři,

v této publikaci vás čeká něco jedinečného – rozhovory s inspirativními osobnostmi, které nevznikaly v redakcích novin ani v tvůrčích dílnách spisovatelů, ale ve školních lavicích. Sepsali je totiž žáci ze škol z Benešovska. Za výslednými texty je třeba vidět jejich samostatnou práci – v týmu si domluvili, s kým rozhovor uskuteční, vybranou osobnost oslovili a domluvili s ní vše potřebné, připravili otázky, sepsali odpovědi a rozhovor doplnili o fotografie.

Tvorba probíhala v rámci projektu ***Benešovsko žije příběhy aneb Osobnosti kolem nás***, který organizuje Posázaví o.p.s. jako součást projektu Místní akční plán IV v SO ORP Benešov. Zapojilo se celkem 19 týmů z 15 základních škol. V publikaci najdete také čtyři rozhovory od dětí z mateřských škol – v jejich případě byla nezbytná větší podpora ze strany pedagogů. Snahou však bylo, aby i jejich rozhovory byly autentické – samy děti vybíraly osobnost, navrhovaly otázky a samy je při rozhovoru kladly.

Ačkoliv hlavním cílem projektu bylo podpořit v dětech a žácích spolupráci, zvědavost a tvořivost, povedlo se dosáhnout ještě něčeho víc. Vznikla barevná mozaika příběhů, která je někdy veselá, jindy přemýšlivá až dojemná, ale především velmi lidská. Zachycuje názory, postoje, osudy či plány zajímavých osobností z Benešovska – pamětníků, divadelníků, pedagogů, lokálních politiků nebo například sportovců. Děti vybraly dobře a vřele vám doporučujeme si tyto rozhovory přečíst, protože obohatí i vás.

Přejeme vám hezké počtení.

Za Realizační tým projektu Místní akční plán IV v SO ORP Benešov:

Bohuslava Zemanová, Helena Šešinová a Jana Čechová

Za Pracovní podskupinu pro čtenářskou gramotnost:

Zuzana Šturcová, Vendula Dvořáková, Andrea Křížková, Blanka Schůtová

Rozhovor s režisérkou a ochotnickou herečkou

Marií Neradovou

Paní Marie Neradová, rozmanitá osobnost, ve které lze poznat režisérku, ochotnickou herečku, členku občanské komise a zdatnou sportovkyni. Její paměti jsou bohaté již od dětství. Narodila se 11. prosince 1944 v Bystřici. Po zdejší základní škole nastoupila v Praze na Střední zdravotnickou školu, obor zubní laborant, a v tomto oboru pracovala celých 23 let. V místní tělovýchovné jednotě nejprve cvičila žákyně a dorostenky a později se nadchla pro dívčí fotbal. V letech 1975 až 1978 dokonce pravidelně nastupovala v krajském a okresním přeboru dívčí kopané. Sama si udělala trenérské zkoušky a v roce 1976 obdržela čestné uznání za rozvoj dívčí kopané v okrese Benešov.

Její první zkušenosti s divadlem pramení již ze základní školy. V roce 1964 ji oslovil Ludvík Němec s nabídkou, jestli si s místním ochotnickým souborem nechce zahrát divadlo. Tehdy ji čekala její první role Militky v Macháčkově hře Ženichové. Nezapomenutelné byly v jejím podání například role Soni ve hře Strýček Váňa, Mahuleny v Radúzi a Mahuleně, Mořeny ve Slovanském nebi, Myry ve hře Rajčatům se letos nedaří, baronky Vetserové v Cause Rudolf nebo Brigitte ve hře Když ty, tak já taky. Účastnila se několika národních divadelních přehlídek ve Vysoké nad Jizerou a za své role obdržela celou řadu ocenění, které završilo nedávno předané Čestné uznání V. K. Klicpery od Svazu českých divadelních ochotníků za dlouholetou, obětavou práci pro rozvoj ochotnického divadla. Vedle dospělého ochotnického divadla se Maruška Neradová věnovala také dětem a loutkám. Ale o tom již více v našem rozhovoru.

Jak jste se dostala k divadlu?

„Už když jsem byla malá asi jako vy, děti, tak jsme na základní škole hráli pohádky. Dospělí ochotníci nám vybrali některou z pohádek a pomohli nám ji nacvičit. Nás bylo, dětičky, třeba taky dvacet, takže jsme hráli společně pohádku a já v nich hrála třeba princeznu nebo vílu. Teď už hraji mnoho let s dospělými herci, dokonce je nyní i režisuji.“

Když jdeme na Dny loutkového divadla, tak Vás vidíme na pódiu, jak nás vítáte. Tam jsme Vás poznaly a zaujala jste nás svým povídáním. Tak jak to tedy je?

„Takhle: je živé divadlo, kde hrají herci, a pak je loutkové divadlo. Jistě chodíte sem do divadla v Bystřici, kde jsou právě ty loutky, které se vodí. Mají takové dlouhé nitě. Já mám pro vás tady takovou ukázkou mé první loutečky, která byla jen samotné tělo a maminka nám na ni šila oblečky. Jednou to byla princezna, podruhé do června Karkulka. Takovéhle loutečky jsme doma měli. Na základní škole v 8. třídě jsem si vyrobila svou první vlastní loutku a ostatní děti se pod vedením paní učitelky přidávaly, a to je teď můj největší poklad.“

Co myslíte, děti, jak se jmenuje?

Děti: Kašpárek je to!

„Když už jsem byla větší, začala jsem v divadle pomáhat loutkohercům. Ty loutky, co máme v Bystřici, jsou velké loutky na dlouhých nitích, ty vodí z lávky vodiči, loutky jsou i těžké, takže je musí vodit silní chlapi a my těmto loutkám dodávali hlas.“

Jaká je Vaše oblíbená loutka?

„No Kašpárek! On je to takový malý uličník, všetečka, ale všechno zařídí a vše obrátí v dobro. Když někdo zlobí nebo je zlý, tak Kašpárek mu pomůže, aby se polepšil.“

Pracovala jste někdy s dětmi?

„Děti jsem měla kolem sebe pořád, možná někdo z vašich rodičů byl v mém souboru. To jsme dělali divadýlko o princovi a princezně. Později jsme hráli i dvě pohádky za rok. Jedno „živé“ před odchodem na prázdniny a poté na podzim loutkové představení, víte, ono není lehké vodit loutku, to se musí člověk nejprve naučit, aby nelétala vzduchem.“

Co Vás baví víc, být herečkou, nebo režisérkou? Kdo to je režisér?

„Já jsem si hodně zahrála, když režíroval ještě pan Němec, krásné role. Ale teď už na mě zbyla krásná a těžká práce režiséra. Což o to, já bych si ráda zahrála, kdyby mě někdo vystřídal, ale máme dobrou partu, pro kterou to dělám ráda. Jako režisérka musím všechny herce dát dohromady, řídit, vybrat hru, kterou budeme hrát, tak aby nás bavila. Podle herců nebo dětí vybírám hru. Jestliže mám deset lidí, z toho třeba

5 holek, 5 kluků, tak takovou pohádku musím vybrat, aby jim to sedělo. Někdo je třeba takový pohodlný, pomaleji chodí, ten bude například Otesánek, jiný je hodně čiperný a stane se tedy Kašpárkem.“

Prý jste v mládí hodně sportovala, a dokonce i střílela z malorážky?
„Malorážka, to je menší, lehčí puška na jeden náboj a střílí se do terče. Představte si, kdo nastřílí nejvíce do středu, ten vyhrává, a já vyhrála v Praze zlatou medaili.“

Děti, také rády sportujete?

„Ano, já mám také zlatou medaili v hasičském sportu. Já zase hraji fotbal.“

Marie: „My jsme měly s děvčaty takovou dívčí jedenáctku. Nejprve jsme hrály kopanou s kluky a poté jsme hrály za dívky i s dospělými. Mnohokrát jsme vyhrály.“

Jakou máte ráda pohádku?

„Pokaždé se dívám na Tři oříšky pro Popelku a Pyšnou princeznu, ty mám nejraději.“

Jakou pohádku hrajete nejraději s loutkami?

„Nyní nehraji s loutkami, teď se věnuji především „živému“ divadlu. Ale mám tady v košíku s sebou schované takové překvapení. To jsou pohádky pro nejmenší, jasné, krátké a pro pobavení. Dříve jsme hrávali s dětmi ze základní školy třeba Jak Kašpárek vyhnal čerty z pekla. Malé děti se zprvu čertů bály, ale pak se na ně došly zblízka podívat a viděly, že tam hezky visí na provázku a uklidnily se.“

Zahrála byste nám prosím nějakou pohádku z Vašeho košíku?

„Určitě děti, posadte se, pohádka začíná. Jak to bylo pohádka, zabloudilo kuřátko...“

Paní Marii Neradovou jsme si s dětmi vybrali, protože je to všestranná osobnost, která nás inspiruje k tomu dělat, co nás baví i za cenu velké dřiny. Stále je usměvavá a čilá. Děkujeme jí za rozhovor, pohádkové představení a nabídku spolupráce. Protože když viděla naše loutkové divadélko ve školce, nejraději by hned s dětmi nějaké nacvičila. Těšíme se na další setkání.

Mateřská škola Bystřice, okres Benešov
děti ze třídy Myšáci

Rozhovor se starostou Bystřice Michalem Hodíkem

Na území třídy Lvičat přijal pozvání pan starosta města Bystřice Michal Hodík, který dětem s radostí odpovídal na jejich otázky týkající se různých témat. A že to byly otázky někdy opravdu záludné...

Dobrý den pane starosto!

„Dobrý den děti, děkuji za pozvání do Vaší třídy.“

Kolik je Vám let?

„Je mi 50 let.“ (dětem to vzhledem k jejich věku přišlo vtipné)

Kolik máte koček?

„Mám jednu kočku.“

Bydlíte v Tlapkové patrolě?

„Nebydlím v Tlapkové patrolě (smích), bydlím v Mokré Lhotě.“

Těšíte se na Vánoce?

„Já se těším na Vánoce moc. Máme už velké děti, které již nejsou doma tak často, a tak se těšíme na společné setkání s večerí a rozdáváním dáreků.“

Jaké jíte jídlo?

„Myslíte o Vánocích nebo všeobecně?“

Všeobecně.

„Já si nevybírám, jím všechno. Nejvíce ale miluji italská jídla.“

Kolik máte slepiček?

„Nemám slepičky, mám pouze kočičku.“

Máte zahradu a velký bazén?

„Máme velkou zahradu s bazénem, kde v létě pravidelně plaveme.“ (Děti chtějí od pana starosty podrobnosti, zda v něm mají teplou, nebo studenou vodu, zajímá je, co znamená, že bazén vyhřívají.)

Přejete si něco k Vánocům?

„Napsal jsem si Ježíškovi, co bych si přál, tak uvidím, zda mi Ježíšek mé přání splní (smích), ale bojím se, že když bych to přání řekl nahlas, že se mi nesplní...“

Jak trávíte čas o samotě?

„No... ono toho času o samotě moc není... Moje práce je velice časově náročná, takže já, když přijdu domů, tak jsem úplně nejraději, když na

mě chvíli nikdo nemluví, ale to moc nejde, protože je potřeba probrat i věci doma, co je kde potřeba opravit, nakoupit, co trápí mé nejbližší. Ale pokud to lze, sednu si do „ušáku“, vezmu si knížku, ale nakonec to většinou skončí u toho, že si vezmu pracovní dokumenty, které je třeba nastudovat a připravit se na různá jednání.“

Chodíte na kafičko a čaj?

„Moc rád si dám kafičko i čaj. U mých jednání je to i taková uctivost k těm, s nimiž jednám, nabídnout jim kávu nebo čaj.“

Máte moc penízků? (velký smích dětí i pana starosty)

„Víte, ono je otázka, co je moc? Pro někoho může být málo to, co já mám nyní v peněžence, protože těch penízků tam tolik nemám, a pro někoho i těch pár korun může být obrovský balík. A pro někoho i kdybych dal na jednu hromadu všechny peníze světa, tak to pro něho nebude dost. Ono je to strašně subjektivní a já vždycky říkám, že máme tolik peněz, abychom mohli poskytnout našim dětem vzdělání, aby měly zázemí doma, aby se měly kam vracet...“

**Mateřská škola Bystřice,
okres Benešov**
dětí ze třídy Lvičata

Vzhledem k tomu, že rozhovor se uskutečnil v době vánočního času, dozvěděli jsme se hodně dalších zajímavostí ze života pana starosty, o jeho zvycích, výzdobě, velikosti stroměčku, jak tráví vánoční čas, jaké vánoční jídlo má nejraději, jak se stará o zvířátka v lese... Rozhovor by nebral konce, ale bohužel čas pana starosty, který nám mohl věnovat, se naplnil, a my ho museli propustit, aby mohl plnit své další pracovní povinnosti.

Setkání to bylo velice příjemné a obě strany se už nyní těší na další společné povídání.

Děkujeme, pane starosto, za Váš čas, který jste nám mohl věnovat, velice si toho vážíme.

Rozhovor s jezdkyňí Marií Smolíkovou

Pozvali jsme si k nám do třídy maminku našeho spolužáka a kamaráda Jirky Smolíka. Jirkova maminka se jmenuje Marie Smolíková a je to jezdkyňe všestrannosti na koních. Mezi její největší úspěchy mimo jiné patří účast na Mistrovství Evropy juniorů v roce 2015, 1. místo na Zlaté podkově v roce 2022, 1. místo na MČR seniorů v roce 2022, 1. místo na šampionátu mladých 6letých koní v roce 2024. Závodí v takzvané všestrannosti, která se skládá ze tří disciplín – drezura, cross country a parkur.

Užili jsme si spolu příjemný čas, ve kterém jsme se dozvěděli hodně zajímavých informací, a také jsme si mohli osahat opravdové medaile, poháry, helmu, bičik a další náčiní, které Jirkova maminka používá. Nakonec jí děti položily několik otázek.

Jak často jezdíte na koni?

„Velmi často, každý den. Většinou i několikrát denně. Můj život se vlastně celý odehrává u koní.“

Kolik máte pohárů?

„Moc, opravdu hodně. To, co jsem vám přivezla ukázat, je jen malá část z toho, co mám doma. Nemám je kam dávat. Potřebovala bych na ně celou místnost.“ (smích)

Kdy jste z koně spadla naposledy?

„Spadla jsem mnohokrát, ale naposledy na závodech to bylo v roce 2018. Měla jsem otřes mozku a bolavé koleno.“

Vaše největší zranění bylo?

„To se stalo, když jsem byla ještě docela malá holka, byla jsem asi tak velká, jako jste teď vy, a měla jsem zlomenou hlavu – vážné poranění hlavy, přesto jsem koně nepřestala milovat.“

Jak se Vaše koně jmenují?

„Je jich hodně, pokusím se vám je všechny vyjmenovat: Dukát, Carmen, Night Star, Diva, Rival de Champion, Diana, Candy, Expertka (pracovním jménem Čudla), Spirit, Valerián, Golden Treasure, Hanah, Darkness, Hali, Rio Grande.“

Jaký kůň se vám nejvíce líbí?

„Nejvíce se mi líbí Diva. Je jí 7 let, je černá a moc krásná.“

Čím se koně krmí?

„Koně krmíme hlavně senem, ječmenem, ovsem, ale také mají rádi třeba jablíčka. Dostávají i nejrůznější doplňky stravy.“

Češete koně?

„Ano, češu. Máme takové speciální hřebeny a těmi je češeme. Tomu se říká hřebelcování.“

Čistíte koním kopyta?

„Ano, to čistím.“

Kam jezdíte na závody?

„Jezdím jak po České republice, tak do zahraničí. Závodila jsem například v Polsku, Francii, Itálii nebo Rakousku. V rámci České republiky se závody konají třeba v Humpolci, Pardubicích, Olomouci.“

Jak se na závody připravujete?

„Já trénuji každý den a je to vlastně takový můj životní styl, takže se před závody nemusím nějak speciálně připravovat. Akorát nechám koníka den před závodem odpočinout, umyji ho a sbalím všechny věci, které budu potřebovat.“

Jezdí na závody taky Jirka?

„Ano, celá rodina se mnou jezdí a všichni mi pomáhají a fandí.“

Mateřská škola Neveklov, okres Benešov

děti ze třídy Kapičky, paní učitelka Barbora Bezkočková

Rozhovor s hasičkami – sestrami Miluší a Alenou Trnkovými

Dobrý den, vítáme Vás v naší mateřské škole. Děkujeme, že jste k nám přišly. Chceme se Vás zeptat, proč tento hasičský sport děláte?

„Chtěly bychom se Vám představit. Jmenujeme se Miluše a Alena Trnkovy. Do této třídy chodí Váš kamarád Tomáš Čížek, což je syn Miluše. Chceme Vám povědět, co vlastně hasičský sport je. Od roku 2009 se mu věnujeme díky našim kamarádům z Radiče. Účastníme se Brdské ligy, která byla založena roku 2001. Je to týmový sport, který je rozdělen na mužská a ženská družstva. Abyste měli představu, jak hasičský sport vypadá, pustíme Vám video ze dvou soutěží. Brdská liga má 16 kol, při soutěži běhají současně dvě družstva najednou.“

Zasahovaly jste někdy při požáru nebo při povodních?

„K požárům nejezdíme, protože to holky nemůžou dělat (*jsou přísná pravidla*), víme jenom o jedné holce, která je v Praze. Jenom jednou jsme pomáhali SDH Hořetice čistit náves po povodních.“

Co vyhráváte?

„V soutěži se odměňuje 1.–4. místo. Soutěžící dostanou diplom, pohár a jednotlivě každý medaili. Jedenkrát jsme za 4. místo dostaly medaili ve tvaru brambory. V loňském roce jsme se staly skokanem roku – postoupily jsme z 8. místa na 4. místo. Jako odměnu jsme získaly lyži (*štítek s názvem týmu*), která je putovní. Některé naše výhry jsme Vám přinesly ukázat.“

A co jste nám přinesly ještě ukázat?

„Na ukázkou jsme přinesly proudnice, rozdělovač, hadice, helmy a tričko. Nyní budete mít možnost si vyzkoušet připojení hadice k rozdělovači a proudnici k hadici. Určitě se všichni vystřídáte.“

Jely jste hasičským autem?

„Ano, hasičským autem jsme jely. Na soutěže, ale jezdíme svými auty, protože je to rychlejší.“

Stávají se při tomto sportu úrazy?

„Ano, občas se úraz stane.“

Děkujeme Vám za pěkný rozhovor a zajímavé ukázky. Co byste nám řekly na závěr?

„Na závěr bychom vám rády řekly, že i vy se můžete ‚stát hasiči‘ díky hasičskému kroužku. Nebo jako děti můžete jezdit fandit svým rodičům. Až budete velcí, třeba se vám tento hasičský sport zalíbí, najdete v něm zálibu jako my a poznáte mnoho kamarádů.“

Mateřská škola Neveklov, okres Benešov
děti ze třídy Měsíci

Rozhovor s učitelkou výtvarné výchovy Evou Mixánovou

Náš tým si vybral pro rozhovor paní Mgr. Evu Mixánovou z toho důvodu, že většina z nás ji zná velmi dobře z kroužku výtvarné výchovy v ZUŠ J. Suka. Když během diskuze a výběru padlo její jméno, bez váhání jsme souhlasili. „Inspiruje nás svým přístupem k výuce a svými schopnostmi motivovat žáky/studenty k objevování vlastní kreativity. Ukazuje nám, že se skrze umění i my můžeme lépe poznat a rozvíjet.“ Většina z nás pracuje v redakci školního časopisu „Labyrint“ při Základní škole Benešov, Dukelská 1818, a tak volba pro nás „kreativce“ byla jasná.

Paní Mgr. Eva Mixánová učí výtvarnou výchovu na Základní umělecké škole Josefa Suka v Benešově, jejím hlavním působištěm pro výuku jsou prostory v MUD Benešov. Za dobu působení na škole jí prošla rukama už velká spousta žáků a její jméno je známé nejednomu obyvateli města.

„Moje studium, celoživotní, započalo v mateřské škole. Taková malá mateřská škola, i hřiště tam měli. A byla na kopečku. A hned potom jsem sešla z kopečku dolů a tam jsem chodila v té nížině na základku. A hned potom, co jsem skončila základku, tak jsem se dostala na gymnázium a hned potom jsem se dostala na vysokou školu. A hned potom jsem se dostala na základní uměleckou školu. A v té jsem dodneška.

Narodila jsem se v porodnici, v okresním městě, jsem rodilá Benešáčka. Moje začátky... já jsem nezačínala tady, já jsem začínala ve sklepě a hned potom mě přesunuli do prvního patra a následně jsem byla přesunuta do posledního patra, čehož si hodně cením, protože jsem byla natolik povýšena, že mohu učit v nejvyšším patře. Mám kancelář hned vedle toalet a rohová není. Výhled mám hezký, ano, na důchodák, na Villaniho ulici a na hřbitov. Mám hezký výhled...

Moje praxe trvá od „Velkého třesku“ do současnosti, takže to berte tak, že tady to funguje jako takové časoprostorové kontinuum, takže mi vždycky nějaká generace přijde, odejde, pak přijde jiná, odejde, pak přijde další, odejde. Pak mám zase děti tamtěch a ty zase odejdou a pak budu mít jejich děti. Takže já jsem v podstatě takový cestovatel časem.

A na závěr: „Milujte a malujte.“

Jak dlouho učíte na základní umělecké škole v Benešově a jak jste se k této práci dostala?

„Od té doby, co jsem do základní umělecké školy nastoupila, tak v ní učím. A k té práci jsem se dostala tak, že jsem se přišla kdysi zeptat, jestli pro mě mají v ZUŠ J. Suka práci, a oni ji měli. Vyčerpávající?“

Jak Vás napadlo založit pro děti letní tábor?

„Ony by se o prázdninách nudily...“

Jaká je Vaše nejoblíbenější barva, jakožto umělce?

„Já mám na každý den jinou. Ve čtvrtek, tedy v den našeho rozhovoru, žlutou, jak vidíte.“

Byla byste tak laskavá a vysvětlila nám, proč bílá a černá nejsou barvy?

„Protože černobílá fotografie je považována za nebarevnou. A ten, kdo měl dřív černobílou televizi, záviděl spolužákům, kteří měli barevnou. Jenom z tohoto pojmu černobílá a barevná.“

Líbí se Vám komunita a atmosféra města Benešov?

„Mohla bych asi nejlépe popsat tady místní komunitu. Protože komunita města Benešov je tak široce specifický pojem, že se k tomu nejsem schopná vyjádřit. Máme tady několik komunit: komunitu u nádraží, komunitu kolem parku, komunitu kolem Dukelské, komunitu kolem Jiráskovky, gymnaziální komunitu. Tady je takových komunit, abych nezabředla do velkých podrobností. Tak tato výtvarná komunita je, řekla bych, považována za nejvýše postavenou komunitu v Benešově. Jak mentálně, tak i fyzicky.“

A jaká je Vaše nejoblíbenější?

„Tak tedy ta moje.“

Jaké je Vaše nejoblíbenější město po umělecké stránce?

„Já si myslím, že tam vůbec nezáleží na městě nebo na krajině nebo na prostředí, ve kterém tedy někdo tvoří, ale spíš záleží na tom, jestli má světu co říct sám za sebe. A může to říkat třeba i ve sklepech. Bez oken. Sklep má obrovskou výhodu, protože jak je tam vlhko, tak tam pomalu schnou barvy.“

Jak vznikaly malby, které jsou ve výtvarném ateliéru na půdě MUDu?

„Jak vznikaly? Barvami a štětcem. To takhle přijdou děti a řeknou: „Mohla bych si na zeď namalovat žirafku?“ „Mohla.“ „Mohla bych si na zeď namalovat sluníčko?“ „Mohla.“ A pak už nebylo, kam malovat, takže jiné obrázky nevznikly.“

A jaký byl ten první?

„Mořský pán.“

A ten je tady jak dlouho?

„Tím, že je nejstarší, tak od onoho, Velkého třesku.“

Co byl Váš největší počin, který zanechal ve světě největší stopu?

„Já si myslím, že mými největšími činy jsou každotýdenní absolvování některých výtvarných skupin, že to vůbec přežiju. To bych tedy řekla, nevím, jestli celosvětový, ale můj osobní úspěch je to dost velký. Protože někdy se to moc nedá. Ale jsou to jenom výjimky, samozřejmě. Jinak sem chodí velmi nadané děti.“

Jak zní Vaše životní motto?

„A když žádné nemám, tak asi nezní?“

Tedy spíše, co Vás donutí vstát ráno z postele? Nebo co je náplní Vašeho života?

„Takhle, mě tedy donutí vstát ráno z postele budík, řekla bych docela pravidelně. A dál už o tom nepřemýšlím a pak asi káva, to je ta druhá věc.“

Máte domácí mazlíčky? Povíte nám o nich něco?

„Ano, máme. Mám dvě plnoletá zvířátka a pak mám skoro seniora kocoura. A želvu v pubertě. Želva má krunýř, hlavu, čtyři nohy a ocas. A teď spí.“

Vysloužila jste si za ty roky v oboru nějaké zajímavé přezdívky?

„To byste asi měli vědět vy, ne? Ale docela často mi říkají Evo. Anebo taky pančelko, to je taky dobrý. Hele, oni mi to neřeknou, jestli mi říkají krvavá Mary. To já nevím, to byste měli „vyšpiónit“ jinde.“

(Zeptali jsme se tedy náhodného kolemjdoucího. Máte pro paní učitelku Evu Mixánovou nějakou přezdívku?)

Žák Gymnázia Benešov Tomáš Benda: „Já nemám aktuální informace, já jsem tu dlouho nebyl.“

Takže dedukujeme, že Eva je tak zbožňovaná, že nemá žádné špatné přezdívky.)

Co říkáte na problém s globálním oteplováním, zkázu lidstva a to, že se svět řítí do záhuby?

„Zatím v současné době tento problém zde ve výtvarném ateliéru příliš nepocítujeme, protože zde je stále během zimy zapnut plynový kotel a během léta jest kotel vypnut. Takže úplně kolísání teplot okolního prostředí zatím zde ještě nezaznamenáváme. Ale každopádně problém je to opravdu velký.“

Jakože holubi už tolik nelétají?

„Právě, že holubi létají čím dál tím víc. Možná to bude tím.“

Co byste vzkázala budoucím generacím?

„Asi jim pak něco vzkážu v mé závěti. Asi tak ...“

Základní škola Benešov, Dukelská 1818

Mariana Bučková, 8. D

Barbora Buriánková, Kateřina Čeperová a Lucie Kofláková, 8. E

Filip Děd, 8. A

Filip Vlkannova, 6. D

Rozhovor s lékařem Josefem Štěpánkem

MUDr. Josef Štěpánek je odborným lékařem specializujícím se na ušní, nosní a krční onemocnění. Jeho ordinace najdete v Benešově a také ve Vlašimi, kde poskytuje preventivní, diagnostickou a léčebnou péči svým pacientům. MUDr. Štěpánek je známý pro svou odbornost, přístupnost a hlavně lidskost, což ho činí jedním z nejoblíbenějších lékařů mezi pacienty.

„Člověk musí mít naději.“

Nacházíme se před ordinací pana primáře MUDr. Josefa Štěpánka v Benešově na Malém náměstí a jdeme se ho zeptat na věci, které nás zajímají.

Co jste chtěl dělat jako malý?

„Můj tatínek si přál, abych se stal zahradníkem, maminka ve mně viděla opraváře televizorů. Mě však přitahovalo studium, následně pak lékařství.“

Co Vás vedlo k tomu být lékařem ORL?

„Byl to můj sen už od prvních roků na medicíně. Doprovázel jsem jednou neteř na operaci nosních mandlí, právě na ORL oddělení. Tam mě pan primář Potužník vzal na operační sál, to na mě tak pozitivně zapůsobilo, že jsem věděl, že se chci také stát lékařem ORL. Je to nejhezčí obor.“

Bavilo Vás studium medicíny?

„Opravdu bavilo. Zkoušky jsou samozřejmě nepříjemné a náročné. Ale kdybych se měl rozhodnout znovu, zvolil bych opět medicínu.“

Kde jste studoval?

„Ve Vlašimi na gymnáziu a pak v Praze na univerzitě.“

Jaké byly první roky v nemocnici?

„Byl jsem takový nadšený začátečník, měl jsem ze všeho radost. Byly ale samozřejmě i náročné dny, například když jsem se měl nachystat na svou první atestaci, tam jsem šel po dvou a půl letech praxe.“

Měl jste někdy chuť s prací skončit? Případně co Vás motivovalo to neudělat? Pociťoval jste syndrom vyhoření?

„To víte, že jsem kolikrát s takovým pocitem zamykal ordinaci. Ale ráno jsem zase vstal a s nasazením pracoval. Nabíjí mě ta práce samotná. Jsem v práci šťastný.“

Stala se vám při výkonu Vaší práce nějaká vtipná historka?

„Vtipných zážitků jsem zažil celkem hodně, v práci se najde hodně humoru, i když na druhou stranu obnáší také hodně problémů a smutku. Důležité je dávat pacientovi vždycky naději. Aby ten pacient věděl, že mu chceme pomoci, jemu i jeho rodině. Protože když člověk ztratí naději, je léčba pro něj i pro lékaře nesmírně obtížná. Lze žít bez přepychu, nelze však žít bez naděje. Ztratí-li člověk naději, odchází třeba i jeho duše.“

Máte stále plnou čekárnu. Každý pacient vidí hlavně svoje problémy. Jak zvládáte takový nápor s úsměvem na tváři?

„No, někdy ten úsměv odchází. Představte si, mám plnou čekárnu, vyšetřuji a teď vám tady do toho tluče a do toho zvoní telefon a přijde sestřička, volá na mě, že je něco potřeba, a pak přivezou pacienta na vozíku a potřebujeme ho hned řešit a do toho vám přijde ještě krvácení, potom nějaký úraz... Takže je potřeba vyhodnotit, co je zásadní, co je nejdůležitější, a pak z toho vycházet a nějakým způsobem se orientovat. Takže opravdu se člověk snaží pracovat s úsměvem, ale někdy to opravdu až tolik nejde. Je to logické a asi by to pochopil každý.“

Zaučujete i nějaké nové žáky, vaše následovníky? Vychováváte si svého nástupce?

„Tak to se daří hodně v nemocnici, kde je spousta lékařů, kteří u nás na oddělení pracovali a udělali pak atestaci a pokračují třeba na klinikách a ORL odděleních. Atestaci udělali i s pochvalou, a to mě moc těšilo, protože člověk v tom měl trochu prsty. A nástupce jsem si vychoval, je to Evička, moje dcera, a ta už tady pracuje se mnou a já jsem proto šťastný. Dělá mi to opravdu velikou radost. A doufám, že ji budu moci ještě dlouho v ordinaci vypomáhat.“

Vedl jste dceru k tomu, aby pokračovala ve Vašich šlépějích? Předáváte jí zkušenosti?

„Máme tři děti a každému z nich jsme s výběrem pomáhali, ale nikdo z dětí nemůže říct, že by byl tlačěn k tomu, aby dělal to, nebo ono. Každý se profiloval sám. Adam je novinářem, Jana advokátkou a Eva lékařkou, takže vidíte, ten rozptyl je obrovský. A není to tak, že bychom s manželkou děti někam tlačili, spíše jsme společně přemýšleli, na co by se děti dle svého zaměření a povahy hodily, a pak jsme se snažili jim v jejich výběru vyhovět. Samozřejmě s Evičkou záležitosti probíráme a konzultujeme.“

Do kolika let plánujete být v lékařské službě?

„Já už neplánuji. Jak to život přinese, tak to bude. Čeká mě operace kolene, výmění mi levé koleno. Uvidím, jak budu schopen fungovat dál. Když pak budu schopen chodit do práce, budu rád.“

Co Vás každý den motivuje?

„Spokojenost pacienta. Práce. Vyléčení pacienta. Správná diagnóza, která je tak moc důležitá. Bohužel přibývá skrytých nádorů, a to je velký problém. Včasná diagnóza je nejpodstatnější.“

Jaké je to mít tak náročné zaměstnání a k tomu tak velkou rodinu?

„Náročné, ale hezké. Jsem za to rád.“

Máte rád divadlo?

„Mám. Ale musím říct, že se nám s manželkou občas stává, že z divadla odejdeme. Domluvili jsme se, že když nám představení nebude dávat tu radost a to vše, co člověk od představení očekává, nebudeme plýtvat časem a jednoduše odejdeme. V takových 20 % se nám to bohužel stane.“

Pane primáři, doslechla jsem se, že jste minulý rok připravoval svou vnučku Charlotte na recitační soutěž. Ona postoupila do nejvyššího kola. Jak jste to společně dokázali?

„Rád jsem psal a přednášel básničky, ještě na vojně. Geny jsou geny, tento zájem po mně zdědily mé děti a jejich děti. Se Charlottkou jsem pracoval a pracovala s ní hlavně její maminka Eva a pak také paní učitelky ve škole.“

Které místo na Benešovsku je Vaše nejoblíbenější? Kam chodíte odpočívat?

„Já jsem vlastně Vlašimák, studoval jsem na gymnáziu ve Vlašimi, a tak mám rád Vlašimsko, hlavně Blaník. Mám zde vzpomínky na čas strávený s rodinou a přáteli. No, a pak samozřejmě Konopiště.“

Jaký to byl pocit, když Vás Senát ČR nominoval na státní vyznamenání?

„Nepřineslo mi to moc radosti. I nešťastný jsem byl. Nevidím důvod, proč a za co by mě měl někdo vyznamenat. Já jsem prostě rád ve své ordinaci s pacienty. Nechybí mi pokora. Pokora k životu, k pacientům, k medicíně. POKORA.“

Děkujeme, pane primáři, že jste nám věnoval svůj čas a zodpověděl všechny naše otázky. Přejeme Vám hezký zbytek dne.

Základní škola Benešov, Dukelská 1818
žáci Dramatické výchovy 2. stupně

Rozhovor s výtvarnicí a spisovatelkou Annou Svobodovou Šandovou

Ana Svobodová Šandová je výtvarnice a učí výtvarnou výchovu na Základní škole Gaia v Týnci nad Sázavou. Také vede dramatické kroužky, jelikož má zkušenosti z hraní divadla. Je autorkou dětských knih *Nikdy nevíš*, *co z toho bude* a *Králíček a vrabec*.

Ahoj, Andulko. Rády bychom s tebou udělaly rozhovor. My jsme si vybraly tebe, protože nás inspiruješ. Máme pro tebe pár otázek, na které bychom se tě rády zeptaly. Předem děkujeme za odpovědi.

Andulko, víme, že jsi napsala a píšeš knížky. A kolik jsi jich napsala?
„Dvě mám hotové, jednu rozepsanou, jednu skoro dodělanou a jednu jen k dodělání.“

A o čem jsou tvoje knížky?

„Už od malička mám ráda příběh s dobrým koncem, kde není žádný krvavý padouch. To jsou takové, které mohou číst děti.“

Dobře. Takže dětské knížky. A co tě přivedlo k tomu, že jsi začala psát knihy?

„Už ve škole jsem trávila hodně času tím, že jsem si psala básničky, čtyřverší o svých spolužácích. Hodně mě to bavilo už od malička.“

A ty si knihy ilustruješ sama, nebo ti je ilustruje někdo jiný?

„Ty si ilustruji sama.“

A kromě toho tady u nás ve škole učíš výtvarku. Jak ses k této práci dostala?

„K pedagogice jsem se dostala, když moje nejmladší dítě končilo školku a začínalo školu. V té době jsem jako rodič spolupracovala se školou, protože to byla Svobodná Komenského škola, takže jsem tam chodila trošičku připomáhat a pak jsem si udělala pedagogickou školu a už jsem se věnovala pedagogice.“

K tomu se ještě věnuješ divadlu, že ano? A jak dlouho děláš divadlo?

„Divadlo dělám od 44 let, kdy jsem dodělala pedagogickou školu. Alenka Borovičková s Janou Vackovou dělaly divadlo s dětmi a ony potom měly jedno divadlo, kde nikdo nechtěl hrát zápornou postavu, tak jsem ji hrála já. A pak už jsem začala dělat divadlo s dětmi i s dospělými.“

Když děláš divadlo, tak jaká nejhorší příhoda se ti stala?

„Hodně mě mrzelo, když jsme hráli Soudné sestry a já jsem tam hrála jednu čarodějkou Esmeraldu Zlopočasnou, jak letí na koštěti. Měla jsem krásné koště, oblaka a na konci koštěte prskavky. Chtěla jsem letět v mracích, ale oni mi nepustili mlhovač. To mě hodně mrzelo. Dodnes to cítím jako velkou krivdu, protože už jsme to nikdy v životě nehráli. Tenkrát jsem se ptala technika, který měl spouštět mlhovač, proč to neudělal. A on říkal, že mu bylo líto té náplně. No, nezabili byste ho?“

Tak to je dobré. A jaké divadlo Tě nejvíc bavilo hrát? Do kterého ses úplně nejvíc zivila?

„No, bába Zlopočasná. Měla jsem špičatý klobouk, byla jsem na ně drsná, všechno jsem věděla nejlíp. To byla opravdu hezká role, moc jsem si ji užila.“

A co Tě, když se ztvárňuje příběh v divadle, na tom baví nejvíc? Jestli třeba psaní scénáře nebo vymýšlení rekvizit?

„Ochotnické divadlo s sebou nese to, že režisér vymýšlí úplně všech-

no. Dává dohromady i kostýmy, scénu a dělá si rekvizity. Velice mě bavilo příběhy vymýšlet. Pak mě baví dělat texty k písničkám a těšit se na to, jakou melodii z toho naši hudebníci udělají. A také když se oživuje děj a každý herec do toho může přinést něco vlastního. Ty si vymyslíš děj, najednou zjistíš, že to třeba nefunguje, ale něco se tam zase obohatí a přidá. To je krásné.“

Dobře. Pojdme se ale vrátit ještě k Tvoji knížce. Co je hlavním tématem Tvé první knížky *Nikdy nevíš*, *co z toho bude*?

„To chtěla moje kamarádka, která dělá loutkové divadlo, Báry toulavé divadlo. Chtěli po ní, aby udělala nějaký vánoční příběh, aby mohla jezdit po školách s vánoční pohádkou. Čemuž ona se samozřejmě bránila, protože před Vánoci je toho strašně moc a je to takové přehlcené. A tak jsme vymýšlely něco o dvou andělcích. Říkala jsem si, to by nemuselo být špatné vytvořit anděla strážného, takového pořádného rošťáka..., nakonec z toho sešlo. Ale ten andělek mi utkvěl v hlavě a já jsem si pak říkala: Anděl strážný... A měl on Ježíšek anděla strážného? Tak jsem o tom začala přemýšlet a vznikla z toho tahle knížka.“

To je moc hezké. A poslední otázka. Ta je spíš trochu osobnější. Čím jsi chtěla být, když jsi byla malá? Co byl tvůj sen?

„Neměla jsem žádný sen. Nikdo s námi nemluvil o tom, čím bychom chtěli být. Žila jsem tím okamžikem, který zrovna byl. Ale fascinovalo mě, když jsem zasadila nějakou květinu pod túje, jak roste a zvětšuje se. Časem mi došlo, že péči o rostliny mám i já sama v kořenech, protože jsem ze sedláckého rodu po mémě. Naše rodina měla obrovské polnosti, než jim je komunisté sebrali. Nejdříve jsem si myslela, že budu dělat něco výtvarného, ale na školu brali jenom tři lidi z okresu. To jsem zas nebyla takový machr. A navíc jsem tam prvně v životě modelovala z hlíny kozu, takže to asi nemohlo dopadnout úplně nejlépe. Škola mě moc nepřipravila na to, co jsem chtěla dělat, a tak jsem šla nakonec na zahradnici. Nejsem velký studijní typ, chtělo se mi být venku s kytičkami, a tak jsem zahájila kariéru zahradnice.“

Od zahradnice ses tedy dostala až k psaní knih, výtvarnému umění a učení. Skvělé. Moc děkujeme za rozhovor a přejeme hodně štěstí ve všem, co děláš.

Mateřská škola a základní škola GAIA

Elen Kubalová, Adéla Andrlíková, Barbora Pávková, žákyně 6. a 7. ročníku

Rozhovor s nejstarší občankou Lešan Marií Chrudimskou

Jako inspirativní osobnost jsme si vybrali nejstarší občanku obce Lešany. Paní Marie Chrudimská, rozená Váňová, se v Lešanech narodila a žije tu celý svůj život. Má čtyři děti a dlouhá léta byla na jejich výchovu sama. Žije trochu stranou od centra obce, přesto je ve svých 94 letech soběstačná a ještě pracuje i na zahrádce. Obdivuhodné je především to, že si stále vše velmi dobře a do podrobností pamatuje. Je stále čilá nejen po fyzické stránce, ale i po psychické. Vzpomíná si na mnoho souvislostí ze života obyvatel Lešan, téměř všechny domorodce zná od jejich dětství. Je to chodící kronika.

Dobrý den, paní Chrudimská, dozvěděli jsme se, že jste v lednových dnech roku 2025 oslavila své významné narozeniny a přišli jsme Vám popřát hlavně hodně zdraví do dalších let. Připravili jsme si pro Vás jednu básničku a písničku. Také jsme Vám vyrobili na památku práníčko od dětí ze ZŠ Lešany.

„No, to jste moc hodní. To jste mě teda překvapili. Co já bych vám dala?“

My nic nechceme. Ale rádi bychom se Vás zeptali na některé věci, především z Vašeho dětství, které nás zajímají. Je to možné?

„No tak se tedy zeptejte. Co byste chtěli vědět?“

Ve kterém roce jste se narodila?

„V roce 1931 a je mi tedy 94 let. Jsem o rok starší než by byl tatínek manžela tady paní ředitelky Markové, se kterým jsem leta pracovala v JZD. Také si dobře vzpomínám i na její babičku Božku Vrkoslavovou. S tou jsme pracovaly na poli tehdy za 4 koruny na hodinu.“

Vzpomínáte si i na své dětství? Jaké jste tehdy měli hračky?

„No moc hraček jsme tehdy neměli, spíše to byly takové dřevěné kostičky. Hodně jsme musely jako děti pomáhat doma rodičům. Hlavně obstarávat domácí zvířata.“

Jaká zvířata jste chovali?

„Měli jsme krávu, prasata, králíky, slepice a kachny.“

Bydlíte tady v domě Na Oborách. Už jste tu žila se svými rodiči, nebo jste se sem později přivdala?

„My jsme bydleli dole u řeky Na Rybárně. Náš táta tam převážel přes řeku. Sem jsem přišla asi v patnácti letech. V patnácti jsem se nevďávala, vdávala jsem se ve dvacet.“

Chodila jste do školy tady v Lešanech?

„Ne ne, já chodila tři roky do školy v Kamenném Přívozu. Tatínek mě převezl na druhý břeh do Prosečnice a pak jsem šla do Přívoza.“

A jak vzpomínáte na období války? Všichni se odsud museli vystěhovat a když se pak lidé vrátili, měli většinou domy rozbořené, protože tu Němci trénovali střelby. Jak to tehdy vypadalo u vás?

„My jsme se nemohli vystěhovat, protože Němci potřebovali, aby někdo obsluhoval přívoz. Tak jsme Na Rybárně žili i přes válku. No a když válka skončila, tak ten zajatecký lágr, který tu Němci vybudovali, zabrala pro svoje účely československá armáda. No a bylo rozhodnuto, že civil nemůže bydlet ve vojenském objektu. Hledalo se, kam nás přestěhovat, a Obory byly prázdné, protože patřily k zámekskému dvoru. Tak nás dali sem. Rozbořené to tu nebylo, ale bylo potřeba udělat dost oprav, třeba vyměnit okna a dveře. V areálu už leta stála budova ovčína a později tu JZD ještě postavilo teletník.“

Moc děkujeme za rozhovor. Dozvěděli jsme se opravdu zajímavé informace. Například to, že za války fungoval přívoz mezi takzvanými Podlešany a Prosečnicí, jsme netušili. Mějte se krásně a ještě jednou přejeme hodně zdraví do dalších let.

Základní škola a mateřská škola Lešany, okres Benešov

Laura Hlavatá, Anna Kousalová, Klára Prostecká,
Vojtěch Matějovský, Roman Vuchkan, Vojtěch Pakosta, 4. a 5. ročník

Rozhovor s benešovskou knihovnicí Markétou Kalendovou

Paní Markéta Kalendová, DiS. pracuje v dětském oddělení Městské knihovny Benešov, je také vedoucí útvaru služeb čtenářům. Narodila v Benešově, je nejmladší ze tří sourozenců. V našem městě navštěvovala mateřskou školu, základní školu i gymnázium. Vystudovala Vyšší odbornou školu informačních služeb v Praze, obor služby knihoven. Má dvě dospělé děti – syna a dceru. Rodině paní Kalendové dělají doma společnost ještě tři domácí mazlíčci – kocour, želva a králík. Paní Kalendová ráda čte a cestuje. Chtěla by se naučit italsky.

Jakou máte nejlepší vzpomínku ze školy?

„Možná bych začala tou nejhorší vzpomínkou. Když jsem začala chodit do první třídy, s paní učitelkou jsem si nesedla a dlouho mi potom trvalo, než jsem začala do školy chodit ráda. Povedlo se to až ve třetí třídě díky paní učitelce Mixánové, na kterou moc ráda vzpomínám, a to je vlastně ta moje nejlepší vzpomínka na školu.“

Co Vás přivedlo ke knihám?

„Doma jsme měli krásné knížky. Ráda jsem si je i jen tak prohlížela. Už od dětství to mám v sobě, že mám knížky ráda. Měli jsme jich daleko méně a víc jsem si jich vážila.“

Jak dlouho v knihovně pracujete?

„Letos v dubnu to bude 14 let. Po mateřské dovolené jsem sem do knihovny přišla přihlásit syna, a protože jsem hledala práci, tak jsem se zeptala, zda někoho nehledají. Paní knihovnice mi sdělila, že bude odcházet do důchodu, a já jsem se přihlásila do výběrového řízení, které jsem vyhrála. Celou dobu pracuji tady v dětském oddělení benešovské knihovny.“

Proč jste se rozhodla pracovat v knihovně?

„Protože během studia na vyšší odborné škole mne to chytlo a přitáhlo. Měla jsem tam štěstí na výborné učitelky a učitele, takže asi to mě přimělo pracovat v knihovně.“

Čtete ráda knížky?

„Samozřejmě čtu ráda knížky. Moc ráda pořád čtu knížky pro děti, nejradši čtu knížky, když jsem na dovolené, protože mám na čtení nejvíc času a klid. Čtu oddychové knížky, u kterých se nestresuji. Mám ráda humorné detektivky a fantasy knížky, ale s reálným základem.“

Jaká je Vaše nejoblíbenější knížka?

„Ronja, dcera loupežníka od Astrid Lindgrenové. Druhá moje nejoblíbenější knížka jsou Děti z Bullerbynu od téže autorky.“

Jaký máte názor na e-knížky?

„Vlastně je nečtu, čtu klasické knížky. Nezkusila jsem to, takže nevím, jestli by mi to vyhovovalo. Na cesty by to nemuselo být špatné. Ještě jsem je nevyzkoušela. Zatím nemám potřebu je zkoušet.“

Jaké služby poskytujete jako vedoucí útvaru služeb čtenářům v Městské knihovně Benešov?

„Jako vedoucí služeb mám na starosti hlavně to, aby knihovna fungovala tak, jak má. Aby na každém oddělení byly kolegyně, které vědí, co mají dělat. Plánuji služby v jednotlivých odděleních, potom zařizují věci, na které nemá paní ředitelka čas, v něčem ji zastoupím. Připravuji podklady k článkům, plakáty, a tak podobně. Odpovídám na dotazy čtenářů.“

Co Vás baví na tom být knihovnicí?

„Moc mě pořád baví pracovat v dětském oddělení, víc než s dospěláky. Práce v knihovně je různorodá, člověk se pořád vzdělává. Je to proměnlivá práce a potkám se s mnoha lidmi. To mě na tom asi baví nejvíc. A když koupíme nové knížky, tak mám v ruce ty nové krásné voňavé knížky.“

Líbí se Vám voňavé knížky?

„Ano. Nové knížky, které krásně voní.“

Co Vás dělá v životě šťastnou?

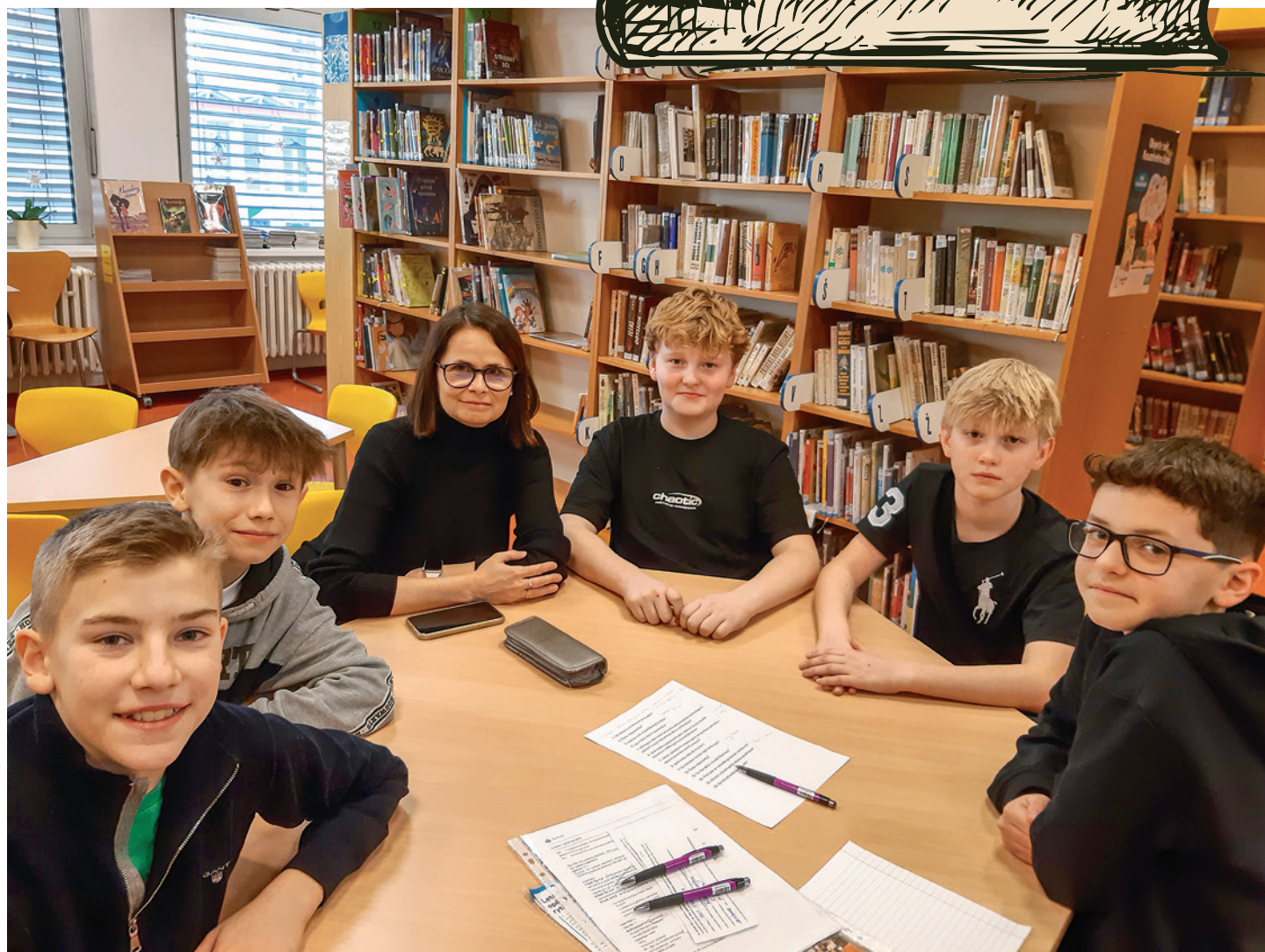
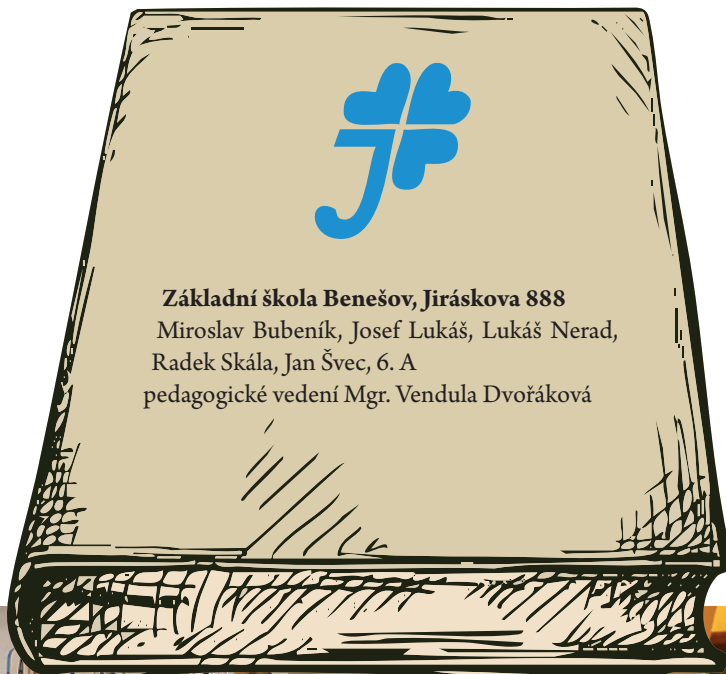
„Když je moje rodina v pořádku a všichni jsou šťastní a zdraví.“

Chcete v životě ještě něčeho dosáhnout?

„To je zajímavá otázka. Myslím si, že jsem spokojená se svým životem. Čas od času jsem přemýšlela, že bych ještě zkusila studovat na vysoké škole.“

Na co jste v životě pyšná?

„Jsem pyšná na to, že jste si mě vybrali pro rozhovor. Momentálně jsem nejvíc pyšná na to, že jsem tady s vámi.“

Rozhovor s dokumentaristou, scénáristou a dramaturgem Václavem Šmerákem

Pro náš rozhovor jsme si vybrali významnou osobnost našeho regionu, a tím je bezesporu publicista a dokumentarista Václav Šmerák. Jedná se o autora regionálních kulturně-historických publikací a zároveň je také předsedou sdružení Mezi řekami. Václav Šmerák v mládí vystudoval FAMU v Praze – obor dokumentaristiky, scénáristiky a dramaturgie. V aktivním věku se věnoval převážně natáčení populárních dokumentů s historickým obsahem, například Dostaveníčka s historií. Z oblasti dokumentu to byla především sociální témata, například dokument s tematikou vystěhování středních Čech. V 90. letech se pan Šmerák přestěhoval s rodinou do obce Teletín a později do Krňan a řadu let se usilovně věnuje historii a kultuře našeho regionu mezi Vltavou a Sázavou.

Moc nás zajímalo dozvědět se více informací a zajímavostí ze života tohoto čínorodého člověka, který citlivě, nenápadně a postupně otevírá obzory obyvatelům našeho kraje a také nám nejmladším možná nevědomky pomáhá orientovat se v historických souvislostech, které tak úzce souvisí s naším krajem, našimi rodinami a námi samotnými. To je také důvod, proč jsme vybrali pro náš rozhovor právě jeho.

Co Vás přivedlo do našeho kraje a proč jste se začal zajímat o historii našeho regionu?

„Ten můj „píseček“ je téměř stejný jako ten váš – jsem zvědavý, tak se ptám, ale musím říci, že mě od malička bavila historie a stále mě to k ní táhlo. Jsem ze starého rodu zahradníků, asi čtvrtá generace. Můj otec, děd a praděd jako zahradníci pracovali především na jaře a na podzim a věděli, že si mohou přes léto trochu odpočinout. Můj otec právě v létě jezdil se svými sourozenci čundrovat na Vltavu, na Sázavu i na Balkán. Mě sem zavál osud, neboť povinnou vojenskou službu jsem vykonával v Kamýku nad Vltavou a kamaráda jsem měl dokonce z Krňan. Po letech jsem potkal svou druhou manželku a v roce 1994 jsme se přestěhovali do Teletína, takže jsem se stále o této krajině nepřímo něco dozvídal, nejdříve od táty z poznámek, např. z doby, kdy jsme navštívili Svatojánské proudy, a po smrti otce jsem listoval starými alby a objevil jsem jednu fotografii, kdy táta s bratry sedí na kamenech v proudech. A právě tehdy jsem se teprve začal o ty věci více zajímat, především mě lákala fakta a autentické příběhy, nikoli smyšlenky, a to mě vlastně drží do dneška. Když jsem začal jezdit na Chlístov, zjistil jsem, že tam žil Rudolf Strimpl. Od místních lidí jsem se dozvěděl, kdo to vlastně byl, od dalšího člověka jsem slyšel o vystěhování tohoto kraje za 2. světové války, takže celkem přirozeně jsem objevoval to, co můj táta nakouzl. Ten zájem mě přivedl ke studiu dokumentaristiky na pražské FAMU, což je škola, kam chodí studovat lidi, co chtějí umět něco zaznamenat, vytvo-

řit, napsat či natočit. A proč jsem se tam dostal? No měl jsem vždycky dost hloupý nápady a v té filmařině právě ty hloupý nápady jsou potřeba, protože na ty normální věci jsou lidi zvyklí, ale aby to bylo zajímavé, musíte vybočit, udělat něco, co na vás upozorní. Nyní žijeme s manželkou cca 20 let v Krňanech. Dá se říci, že se spojil můj soukromý život s historií tohoto regionu, kam ten náš rod nějakým způsobem patřil.“

Čím je pro vás náš region specifický?

„Jsou to dvě věci. První je zadumaná krajina, která vás nutí přemýšlet. To zvlnění této krajiny je lehce zneklidňující, na druhou stranu vás uklidňuje, když vylezete na kopec a vidíte tu nádhernou různorodou krajinu.“

Proč jste začal psát knihy o našem regionu?

„Především se nepovažuji za spisovatele, neboť ta metoda, kterou sestavuji knížky, se blíží spíše filmovému střihu, kdy na sebe navazují různé kapitoly, fotografie, výňatky z kronik a sekvence, o které se opírám, zpracovávám je a třídím, takže se vždy snažím vytvořit dokumenty. Ze začátku mě místní lidé utvrzovali v tom, že nikde není nic z historie regionu zaznamenáno a že těžko něco najdu, ale obešel jsem několik původních sedláckých rodin, které tady v okolí žily, a díky tomu se ledacos našlo a podařilo se dát dohromady něco ojedinělého, takže vznikla první kniha a postupně následovaly další.“

Která z významných osobností našeho regionu je vám nejbližší a proč?

„Rozhodně je to Rudolf Strimpl, a to z řady důvodů. Už jen proto, že jsem byl v těch místech, kde on na konci 19. století zasadil první jahody, které si nechal poslat z Ameriky. Tento malý pán, trošku hrbatý a nemocný, který chtěl být úspěšným sedlákem a zahradníkem, se vypravil dokonce dvakrát do Ameriky, kde se musel protloukat jako pomocník doktora, malíř, štípal dříví, jezdil nějaké prvky rodea, byl to zkrátka úmorný tvor, který když si něco umanol, tak to musel dotáhnout. Všechny nabyté zkušenosti z oblasti pěstování zemědělských plodin rád sdílel s ostatními. A právě díky tomu tento chudý kraj velice povznesl, pomohl lidem z bídy a myslím, že tento region by měl být na něj více než hrdý.“

Jakou další publikaci chystáte?

„No chystám – já nechystám nic, protože mě doma už dlouho prosí, aby už nic nevzniklo. Nicméně kolem mě je 10–15 lidí, se kterými jsem se shodl, že by nám ta noční práce a občasná hysterie chyběla. Půjde tedy o rekonstrukci okamžiku, kdy před 80 lety odchází 20 000 vojáků SS tady z toho vojenského cvičiště, vlastně přes noc zmizí. Jde o jejich přesun od Benešova do Kamýku nad Vltavou, poté do amerického zajetí a na scéně se objevuje důstojník československé armády Josef Zvěřina, který obstarává kontakt mezi Američany a revolučním výborem a pře-

vádí plně ozbrojené německé vojáky do Kamýku. Zde přebírají ustupující armádu Američané, postupují do Rokycan, kde Němci skládají zbraně, přecházejí do zajetí a v tom okamžiku se dozvídají, že budou předáni Rusům. Jsou převezeni do zajateckých táborů a jak víme, vrátilo se jich minimum. Čeká nás kolem této knihy ještě mnoho práce.“

Jak doma zvládají vaši pracovní vytíženost?

„Nelibě. Také budete mít jednu rodinu a my jsme ještě v situaci, že máme sedm vnoučat, takže doma mi vyčítají, že stále lítám po archívech. No ale musím si každopádně v rámci klidu nejdříve vše odpracovat a této své zálibě se věnuji zhruba mezi půlnocí a ránem.“

Řeknete nám na závěr nějakou zajímavost z Vaší tvorby?

„Myslíte veselou historku z natáčení? No někdy je to dokonce detektivní práce, tak například ve Vysokém Újezdu. Nechali jsme zaměřit místní kostel, protože je tam ve věži díra, do které jsme stále strkali hlavu a kterou tam udělala státní bezpečnost v 60. letech, neboť tam hledala zbraně, a ani ji nezadělala. Zjistili jsme, že jsou tam schody románského původu a nad tím je barokní dostavba, která obestavila základ románského schodiště, vlastně jsou tam dvě tělesa v sobě.“

Moc Vám děkujeme za zajímavý rozhovor.

Základní škola Netvořice, okres Benešov, příspěvková organizace

Eliška Komárková, Eduard Martinek, Sebastian Günther, Aneta Kohlíčková, Kateřina Bogumská, 5. třída
pedagogické vedení Mgr. Ludmila Vodehnalová

Rozhovor s hasičem Miroslavem Českým

Pro tento reportážní rozhovor jsme si vybrali osobnost, která je důležitá pro naše okolí a pomáhá nás chránit, jedná se o Bc. Miroslava Českého, který je velitelem hasičské zbrojnice v Jílovém u Prahy a zároveň vede dobrovolné hasiče v Netvořicích.

Pana Českého jsme navštívili v místní zbrojnici dobrovolných hasičů v Netvořicích. Nejprve nám vyprávěl o svém životě a povolání, poté nás provedl hasičskou zbrojnicí. Ukázal nám vybavení hasičské zbrojnice, zásahové vozidlo a jeho vybavení. Dozvěděli jsme se, jak je povolání hasiče zajímavé a různorodé.

Jak dlouho se povolání hasiče věnujete a jak jste se k němu dostal?

„Jako hasič pracuji od října 1987. Do té doby jsem o tomto povolání neměl ani ponětí. Po ukončení středení školy jsem šel nejprve do Jawy v Týnci nad Sázavou, kde jsem dělal výrobního dispečera, ale čekala mě povinná dvouletá vojna. Když jsem se vrátil, moje původní pozice byla obsazená. Personální oddělení mě informovalo o volném místě u profesionálních hasičů v Jílovém u Prahy...“

Jakou funkci v současné době vykonáváte?

„V současné době dělám velitele stanice v Jílovém u Prahy a zároveň spolupracuji s dobrovolnými hasiči tady v Netvořicích.“

Jaké případy řešíte nejčastěji?

„Nejvíce převažují technické zásahy, tedy likvidace následků dopravních nehod, popadané stromy na komunikacích, úniky nebezpečných látek, záchrana domácích mazlíčků, pomoc seniorům a práce při povodních a likvidace jejich následků.“

Kolik zásahů máte zhruba za den?

„Ročně je to průměrně 745 výjezdů, tedy zhruba 2 výjezdy za den. Ale záleží na počasí a dni. Někdy můžeme mít více výjezdů a někdy žádný.“

Pamatujete si Váš první zásah?

„Úplně první ne, ale pamatuji si jeden z prvních závažnějších případů, kdy v roce 1992 vyhořel rodinný dům a majitelka tam bohužel zemřela. Při následném prohledávání jsme paní našli, což nebylo vůbec příjemné, a dost mě to zasáhlo. Hodně se také člověka dotkne úmrtí kolegy při zásahu, na to nelze zapomenout.“

Co probíhá na hasičské stanici od chvíle, kdy zavoláme číslo 150 nebo 112?

„Na základě informací od volajícího operátor rozhodne, jaké jednotky Integrovaného záchranného systému vyjedou, v jaké síle, v jakém po-

čtu. Zpravidla vyjíždějí k nehodám jednotky ze dvou různých míst, aby byla zajištěna komplexní pomoc a bezpečnost. Celý zásah končí až po následné péči o auto, jeho úklidu, doplnění spotřebovaného materiálu a kontrole.“

Co vás ve Vaší profesi nejvíce překvapuje?

„Stále mě překvapuje především sobecké chování lidí. Když například hasiči zasahují u dopravní nehody, a proto je uzavřena silnice, někteří chtějí mermomocí projet a je jim úplně jedno, že někdo mohl přijít o život. Za každou cenu a někdy i hrubě prosazují vlastní zájmy. Na druhou stranu je fajn, že existují stále tací, co za naši práci poděkují, a to nás velmi potěší.“

Jak by se měl člověk chovat, aby Vám neztěžoval práci při zásahu?

„V první řadě je důležité událost správně nahlásit operátorovi ISZ, to znamená říct správnou adresu, orientační body a zůstat na příjmu. Tak pomůžete nejlépe. Dále platí obecně známé rady. Například když bude nějaký problém (požár) v bytovém domě, pomůžete tím, že budete za sebou zavírat dveře a okna. Oheň se tak bude méně rozšiřovat.“

Jaká je příprava na toto povolání? Co všechno člověk musí splňovat, aby se stal správným hasičem?

„Podle mého názoru z vás ve školách hasiče neudělají. Být hasičem se člověk naučí až potom. Každý nováček musí absolvovat nástupní výcvik, který trvá 6 týdnů, a zde se naučí základní práci. Až postupem času začne získávat zkušenost. Na stanici s vysokým počtem výjezdů získává zkušenosti rychleji než na stanici s menším počtem výjezdů. Časem se specializuje na konkrétní činnosti. Hasič by měl být manuálně zručný, také by měl umět číst výkresy a mapy, měl by rozumět např. stavebním konstrukcím, pracovat se dřevem... Prostě být všestranně šikovný. To je v naší profesi zásadní. Hasiče udělá hasičem až samotná práce a zkušenost. Výhodou také může být služba u dobrovolných hasičů.“

Povolání hasiče je jistě velmi fyzicky a psychicky náročné. Jakou povahu a tělesnou zdatnost podle Vás hasič musí mít?

„Fyzická i psychická odolnost je důležitá, bez toho by se toto povolání nedalo dělat. Záleží však také na tom, jakou funkci v rámci sboru či hasičské stanice vykonáváte. Podle mě je asi nejlepší flegmatik, ale v tom dobrém světle, tedy vyrovnaný a klidný, s pevnými nervy, aby se s tím vším, co ho ve službě potká, dokázal vyrovnat. Zkrátka nesmí být žádný ‘cíťá’.“

Jsou mezi profesionálními hasiči i ženy?

„Není to časté, neboť je tato práce všestranně namáhavá, navíc ženám službu komplikuje mateřství. Přesto se ve sboru ženy uplatňují, především na operačních střediscích nebo v administrativě.“

Děkujeme Vám za zajímavé vyprávění o Vašich zkušenostech a především za práci, kterou odvádíte pro nás všechny.

**Základní škola Netvořice, okres Benešov,
příspěvková organizace
tým žáků 8. B**

Rozhovor s cvičitelkou

Věrou Junovou

Zapálení, láska a oddanost ke sportu ji přivedla k funkci uvolněné tajemnice tělovýchovné jednoty, a tím se zapojila do aktivní činnosti TJ JAWA METAZ Týnec. Později se stala její předsedkyní. Pracovala ve výkonném výboru Okresního tělovýchovného sdružení v Benešově a nyní zde působí jako předsedkyně revizní komise. Ve výkonném výboru Asociace sportu pro všechny (ASPV) za Středočeský kraj zastává funkci krajské metodičky. V oblasti tělovýchovy má tyto kvalifikace: II. třídu zdravotní tělesné výchovy, II. třídu rytmické gymnastiky, II. třídu psychomotoriky, cvičitelka II. třídy ASPV.

Nejdříve jsme nevěděli, koho vybrat, jelikož nám naše město nabízí spousty možností. Také jsme věděli, že nesmíme usnout na vavřínech, a tak jsme se hned první den dali do práce. Byl to velice těžký výběr, mohli jsme vybrat nadějně podnikatele, také výborné občany, ale i dobré známé. Nakonec jsme vybrali paní Junovou, která ovlivnila životy mnoha lidí, kterým předala a stále předává svou lásku ke sportu. Žije na Týnecku už celých 52 let.

S paní Junovou jsme vedli několik telefonních hovorů. Je to velice milá postarší paní. Rozhovor s ní byl skvělým zážitkem na celý život, právě proto bychom Vám ho chtěli představit. Sešli jsme se před pizzerií v Týnci nad Sázavou.

Jaké máte vzdělání, co jste vystudovala za školu?

„Vystudovala jsem střední všeobecně vzdělávací školu, dnešní gymnázium, na vysokou školu jsem nechodila.“

Kdy a jak jste se dostala do Týnce, proč zrovna Týnec?

„Do Týnce jsme přijeli s manželem na konci roku 1972, přijeli jsme za prací, nabídli nám byt za 10 let práce v místní hutnické továrně Metaz. Hledali jsme byt, manžel zde hrál fotbal, hrála se zde divize. Jsem ráda, že jsme tady, jsem tady vážně spokojená.“

Dělala jste nějaké sporty? Jaké?

„Ano, dělala jsem mnoho sportů, např. balet, bruslení, volejbal, gymnastiku, aerobik.“

Vedete nějaké kroužky?

Jaké to jsou?

„Od roku 1974 jsem vedla cvičení žactva. V roce 1977 jsem se vrátila a začala vést ženy, maminky s dětmi, dokonce i kluky. Na aerobik tenkrát začali chodit i muži, fotbalisti, když nebyla sezona. Musím říct, že to bylo hezké. Vedla jsem i různá odvětví toho cvičení. Musela jsem dělat i několik zkoušek a nějaký čas to trvá. Mé první školení bylo v roce 1979 a poslední jsem absolvovala v roce 2002. Abych si to udržela, tak se musím pořád vzdělávat. Dnes už nechodím na školení, musím chodit na semináře. Kvalifikace, co mám, už mi stačí do smrti. Teď cvičím seniory, cvičím zdravotní tělesnou výchovu a také stále cvičím žactvo. U žen s dětmi občas vypomáhám.“

Bylo toho na vás už někdy moc?

„Určitě už toho na mě bylo někdy moc. Do toho všeho jsem předsedkyní tělovýchovné jednoty a dělám veškerou administrativu.“ To, že tam musím, mě u toho drží, někdy si říkám, už aby byly prázdniny! Pořád jsem v záprahu.“

Byl nějaký bod v životě, kdy jste to nechtěla dělat?

„Nebyl, byl bod v životě, kdy jsem měla změnit povolání, ale nezměnila, neměla bych čas na cvičení.“

Proč jste se rozhodla dělat tato cvičení?

„Bavilo mě to, baví mě to dodnes. Víím, že dělám něco pro sebe, ale také

pro ostatní, kvůli kterým tam chodím. Toto se nedá dělat pro peníze, nikdy z toho žádné peníze nebyly. Chtěla jsem, aby to bavilo i lidi, aby měli možnost sportovat, cvičit. Baví mě to, to je to nejdůležitější.“

Bylo něco, co jste ve svém životě změnila?

„Neměla jsem cíl ani cestu. Cesta mě vedla sama a já jsem po ní šla, vyhovovala mi. Vždy když jsem něco měla změnit v životě, tak jsem zvažovala, jestli mi to bude vyhovovat. Kam mě srdce táhlo, tam jsem šla.“

**Základní škola Týnec nad Sázavou,
příspěvková organizace**
Lukáš Tomášek, Petr Doležal
Matyáš Vilímek

Rozhovor s týneckou knihovnicí Zdeňkou Staškovou

Zdeňka Stašková pochází z Týnce nad Sázavou, celá její rodina ráda četla knihy, a tím pravděpodobně vznikla její láska ke knihám už v útlém věku. Knihy se staly nedílnou součástí jejího života. Po absolvování veřejnosprávní školy Trivys v Praze začala svou profesní dráhu jako účetní ve slévárně Metaz. Přesto však její srdce patřilo knihám, a tak před 14 lety uchopila příležitost splnit si jeden ze svých dětských snů a nastoupila do místní knihovny. V současnosti je její vedoucí, což ji každý den připomíná, jak důležité je následovat své sny.

Jaká je Vaše nejoblíbenější kniha?

„Memento od Radka Johna.“

Kolik máte přibližně knih v městské knihovně?

„Ještě na začátku roku tady bylo přibližně 50 000 svazků, 30 000 svazků je ve volném výběru a 20 000 svazků je ve skladu.“

Jaká byla Vaše první přečtená kniha, na kterou si vzpomenete?

„Každý asi máme první přečtenou knihu Slabikář. První přečtená kniha, na kterou si vzpomínám, je Kocour Modroočko.“

Co Vás baví na práci v knihovně?

„Výběr a nákup knížek a práce s dětmi.“

Kdybyste nepracovala v knihovně, co byste dělala?

„To je docela těžká otázka, ale asi u policie.“

Co si myslíte o audioknihách?

„Jsou skvělé na poslouchání, když člověk nemá čas. Když člověk řídí a má před sebou dlouhou cestu. Tak je super je poslouchat.“

Jak dlouho už v knihovně pracujete?

„11 let.“

Jakého máte oblíbeného autora?

„Můj oblíbený autor je Martin Goffa.“

V kolika letech jste začala číst?

„Číst jsem pomalu začala v pěti letech a pořádně tak v první třídě, v šesti letech.“

Jak dlouho Vám trvá přečíst knížku?

„Takových 400 stránek, když mi doma na to dají prostor, tak maximálně dva dny.“

Kolik návštěvníků přijde do knihovny za jeden den?

„Pondělky jsou krátké, takže tak kolem čtyřiceti lidí, když nemáme programy pro školy. V úterý a čtvrtek máme do večera, a když sem chodí na programy, tak třeba i 160 návštěvníků.“

Jak vybíráte knihy do dětského oddělení?

„Dívám se na nabídky, které vyšly pro tento rok. Projíždím recenze v databázi a také se často dívám na to, co čtenáři žádají, o co mají zájem. Najdete tady nové i staré knihy. Staré knihy, které se zde nechávají, jsou ve Zlatém fondu (mají nějakou literární nebo citovou hodnotu), například Kocour Modroočko.“

Co Vás přivedlo ke čtení?

„Většina mé generace četla. Když bylo hezky, běhali jsme venku. Když bylo ošklivo, četli jsme.“

Jaká je v knihovně nejdražší kniha?

„U nás drahé knihy nemáme. Nejdražší kniha je asi za 1 300 Kč. Což není mnoho, protože znám knihy, které stojí i 5 000 Kč.“

Která kniha to je například?

„Například se jedná o komiks pro dospělé. Převyprávěný příběh Jacka Rozparovače.“

V knihovně pobývá kočička. Jak se jmenuje?

„Jako kotátko přišla z ulice a ujali jsme se jí. Jmenuje se Kulička.“

Slyšela jsem, že se knihovna bude stěhovat. Je to pravda? Kdy a kam to bude?

„Chystáme stěhování na 1. prosince 2025. Budeme se stěhovat do kulturního domu do prostor bývalého kina.“

Kolik půjčíte za den knížek?

„Řekněme, že když k nám přijde 80 čtenářů a každý si půjčí dvě, tak kolem 160 knih denně. Ale jsou i čtenáři, kteří si půjčí 30 knih při jedné návštěvě. Ale také jsou takoví, kteří si přijdou jen pro jednu.“

Propagujete knihovnu na sociálních sítích?

„Máme svou webovou stránku, facebookovou stránku a máme Instagram.“

A poslední otázka, jaký vy máte ke knihovně osobní vztah?

„Chodím tady odmala, je to má srdeční záležitost.“

Základní škola Týnec nad Sázavou, příspěvková organizace

Vojtěch Otava, Matyáš Vilímek, Ondřej Stibůrek, Adéla Stašková, Pavel Vejvoda, Nela Zoulová, 6. B

Rozhovor s ředitelkou Mateřské školy v Týnci nad Sázavou Evou Alblovou

Eva Alblová žije v Peceradech, vystudovala Střední pedagogickou školu v Berouně, působila v mateřských školách v Teplýšovicích, Lešanech, Dukelská v Benešově a od roku 2006 je v MŠ v Týnci nad Sázavou, kde je od roku 2018 ředitelkou. K jejím zájmům patří četba a cyklistika.

Chtěla jste být učitelkou odjakživa?

„Chtěla jsem jí být už od dětství, ne úplně odjakživa, ale třeba tak v sedmé, osmé třídě už jsem měla vlastně jasno, že chci dělat učitelku. A bylo to dílem i proto, že ji dělala moje teta a mně se ta práce líbila, takže tam to vzniklo.“

Co vás dovedlo k tomu, stát se ředitelkou?

„To je zajímavá otázka. Bylo to tak, že jsem pracovala v několika mateřských školách, než jsem přišla sem do Týnce a všude mi vadilo, že si ty věci nemůžu dělat po svém. Vždycky jsem měla nějaký plán a vždycky se to muselo zařídit tak, že jsem se musela podřídit, protože jsem nebyla ten, kdo to rozhodne definitivně. Nejdřív mi to nevadilo, když jsem byla mladá, to jsem spíš sbírala zkušenosti a učila se od těch starších kolegyně, ale postupem času, jak sem nabírala další a další zkušenosti, tak mi začalo vadit, že některé věci prostě nejdu. Tak mi přišlo na rozum, že by bylo fajn, kdybych si to mohla dělat po svém, prostě stát se ředitelkou. No a bylo to prostě tak, že tady se ta možnost nabídla, byl vyhlášen konkurz, a tak jsem se přihlásila. A vybrali mě, proto jsem tu.“

Jaké byly první pocity, když jste se dozvěděla, že budete ředitelkou?

„Nejdřív jsem byla šťastná, že se mi to podařilo, že jsem tu svoji cestu došla do cíle, nebo vlastně na start. Pro mě to byl cíl jedné etapy, podařilo se mi stát se ředitelkou, ale start té ředitelské etapy, té kariéry. A pocity to byly strašně smíšené. Byla jsem ráda, že jsem ředitelka, ale najednou se naválila spousta nových věcí a povinností, o kterých jsem do té doby ani netušila, že je vůbec budu muset dělat. Takže to byl třeba i stres ze začátku, někdy jsem i pochybovala, jestli jsem udělala dobře, ale nakonec to vlastně všechno dopadlo dobře, protože mám pocit, že to běží dobře a já už jsem se s tou prací sžila a můžu říct, že mě to baví.“

To je dobře. A co vás na této práci baví nejvíc?

„Nejvíc mě na tom asi baví, jak se daří výsledky. Že si člověk něco na-

plňuje a pak je moc hezké vidět, že se to podaří realizovat, že to dobře dopadá. Tady třeba ve školce na dětech je strašně rychle vidět, když se něco naučí. Máme je tu tři roky, některé čtyři, když přijdou dvouleté, ale ten vývoj a výuka je tady vidět hrozně rychle, ony se učí skutečně rychle, ony jsou takové houbičky nasávací, takže to je na tom nejhezčí. A pak také práce s těmi dospělými lidmi, s kolegyněmi, které tady pracují. Je to někdy náročné, ale vlastně i to mě baví. Protože člověk se pořád učí nové věci a posouvá sebe a i je někam dál.“

Co vás na této práci baví naopak nejméně?

„Co mě baví nejmíň? Nejmíň mě baví řešit takový ten provozní režim, nebo ne provozní režim, ten ještě taky jde, ale spíš jako údržbu budovy..., spíš ty věci, které jsou technického rázu, které se netýkají vzdělávání. Protože jako ředitelka mám kromě vzdělávacího procesu na starost i údržbu prostě celého objektu, a to jsou věci, které mě opravdu nebaví a částečně i proto, že jim třeba úplně nerozumím, tak proto mě třeba nebaví. Ale jsou potřeba udělat, tak se to prostě zvládne.“

Jak probíhá váš běžný pracovní den?

„Přicházím do školky v sedm hodin. Vždycky se nejprve podívám, jestli není nějaký problém, to znamená, že prohlédnu e-maily, jestli kolegyně nemají nějaký problém, nejsou nemocné, nebo někdo něco nepotřebuje. Když zjistím, že je vše v pořádku, tak se proberu poštou, která přijde. Potom kolem osmé zkontroluju – zase máme program na správu mateřské školy –, takže si tady u počítače zkontroluju, kolik je kde dětí ve třídě, případně když už ráno zjistím, že mi někde chybí kolegyně a potřebuju někde děti spojit anebo požádat někoho, aby sloužil navíc, tak v těch osm hodin rozhodnu, jestli se bude spojovat, nebo někdo bude pracovat navíc. Potom tady vyřizuju faktury, všechny možné věci okolo provozu školky, akcí školky, akcí pro děti. Některé dny chodím do třídy učit, takže některé dny trávím ve třídě s dětmi a učíme se navzájem. Protože i já se od nich spoustu věcí dozvím a naučím. A řeším školní kuchyň, řeším, jak už jsem říkala, nějaké údržby objektu. Teď jsme třeba měli situaci, že nám teklo do střechy, tak jsme sháněli někoho, kdo to zachrání, protože rekonstrukce střechy je sice naplánovaná, ale až na léto, takže abychom tady vydrželi přes zimu. Takové každodenní věci.“

Změnila byste někdy tuto práci, případně vrátila byste se naplno jako učitelka do třídy?

„Jak už jsem říkala, když jsem pochybovala o tom, jestli jsem měla být ředitelkou, tak jsem často přemýšlela o tom, že bych se vrátila učit. Musím říct, že mám vlastně takový plán do budoucna, že teď ještě nějakou dobu bych chtěla dělat ředitelku a až budu před důchodem, tak bych se možná ráda vrátila ještě učit.“

Co nejraději děláte po práci, ve volném čase?

„Ve volném čase ráda odpočívám. A můj odpočinek je třeba s knížkou, ráda čtu detektivky, ale čtu někdy i romány, prostě podle toho, jak jsem unavená. Detektivku si čtu v létě a jsem odpočatá, ale když je přepracováno a mám za sebou perný den, tak sáhnu po takové oddychové literatuře. V létě třeba jezdím na kole, ale ne moc.“

Moc Vám děkujeme za rozhovor a přejeme Vám mnoho dalších úspěšných let.

**Základní škola Týnec nad Sázavou,
příspěvková organizace**
Maxmilián Papež, Adéla Stibůrková, 9. B

Rozhovor s trenérem florbalu Miroslavem Čechem

Miroslav Čech se narodil roku 1981, je občanem Týnce nad Sázavou. Absolvoval Střední rybářskou školu v Třeboni, pokračoval ve studiu na Fakultě rybářství a ochrany vod Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Pracuje na Povodí Vltavy jako vodohospodář a správce vodních toků. V Týnci nad Sázavou vede rybářský kroužek, je jednatelem Českého rybářského svazu. K jeho zálibám kromě rybaření patří sport, ale o tom už více v rozhovoru.

Jak a kdy jste začal s florbalem?

„Aktivně hrát jsem začal na Střední rybářské škole v Třeboni. Pod vedením našeho zkušeného tělocvikáře jsme se vypracovali až na úroveň první ligy. Když jsem potom studoval na zemědělské fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, hráli jsme třetí florbalovou ligu.“

Co vás k florbalu přivedlo?

„Odmalička jsem byl vedený ke všem sportům, dělal jsem atletiku, judo, plavání až téměř všechny kolektivní sporty. Florbal, který vyžaduje rychlost, soustředěnost, přesnost a rychlé rozhodování a který byl na naší škole na vysoké úrovni, byl proto jasnou volbou.“

Věnujete se i jiným aktivitám než florbalu?

„Většina mých mimopracovních aktivit se prakticky týká sportu. K tomu patří i snad moje největší vášně (mimo děti Adély a Adama samozřejmě), a tou je sportovní rybaření. Věnuji se práci ve výboru Místní organizace ČRS a vedu s kolegou rybářský kroužek, kde připravujeme děti ke zkouškám na získání rybářského lístku.“

Kdo s vámi vede florbalový oddíl?

„Je mi velkým „potěšením“, že děti se mnou trénuje moje sportem nepolíbená matička, která ovšem pracuje s dětmi již neuvěřitelných 58 let a práce s dětmi všeho věku ji stále udržuje v pubertálním rozpoložení.“

Co všechno se skrývá pod názvem ASPV?

„Naš oddíl je součástí TJ Týnec nad Sázavou, odbor Asociace sportu

pro všechny (ASPV), který zahrnuje i oddíly gymnastiky, aerobiku, míčových her, nohejbalu apod.“

Co Vás na vedení kroužku baví?

„Všechno! Práce s dětmi všeho věku, kreativita a odreagování.“

Jak dlouho se práci s dětmi věnujete a jak dlouho ještě chcete pokračovat?

„Oddíl florbalu jsme založili v roce 2011. Protože se ještě nechystám umřít, rád bych ještě několik nespecifikovaných let pokračoval.“

Jakých největších úspěchů jste s dětmi dosáhli?

„S tím se velice rád pochlubím. Od roku 2012 se pravidelně zúčastňujeme republikové soutěže neregistrovaných hráčů ve florbalu. Naše děti celkem třikrát získaly mistrovský titul. V podstatě skoro každý rok jsme byli „na bedně“.“

Čeho byste chtěl ještě s florbalovým oddílem dosáhnout?

„Naším největším přáním a cílem je, aby florbal děti bavil a třeba se mu i nadále věnovaly na jakékoliv úrovni.“

Základní škola Týnec nad Sázavou,
příspěvková organizace
Adéla Čechová, Adéla Maroušková, 8. B

Baví vás být starostou?

„Baví, kdyby mě to nebavilo, tak bych to asi nedělal. Člověk dělá hlavně věci, které ho baví, a to, co ho nebaví, tak buď odsouvá pořád dál a dál, nebo to prostě nedělá. Takže ano, baví mě to.“

Proč jste si vybral zrovna tuhle profesi?

„Někdo si řekne, já budu popelářem, já budu kosmonautem. Být starostou, to není tak, že bych si řekl : tak já bych chtěl být starostou, tak jdu na starostu. Tak to nefunguje. Když chce být člověk starostou, tak na to vlastně musíte dozrát nebo k tomu doplujete, ani nevíte jak. Svěho času mě oslovil bývalý starosta Zdeněk Březina, jestli bych s ním nešel na kandidátku do obecního zastupitelstva. Já jsem mu na to tehdy kývnul, to byl rok 2002, v tom roce byly volby do obecního zastupitelstva a já jsem tam uspěl, to znamenalo, že se zvolilo sedmnáct zastupitelů, já jsem byl jedním z nich, pan Březina znovu obhájil funkci starosty a já jsem se dostal až do rady v rámci řízení města. To znamenalo, že jsem se dostal nějakým způsobem do toho, že rozhoduju o tom, co se ve městě děje, ale pořád jsem chodil normálně do práce a sem jsem chodil jednou za čtrnáct dní na jednání rady, kde se rozhodovalo o tom, co se ve městě bude dít a tak dál. V roce 2004 se začaly řešit dotace, jak se budou čerpat a tehdy jsem z radnice dostal nabídku, že bych mohl opustit svoji práci a přejít na radnici dělat ty dotace. Ta nabídka byla zajímavá, takže jsem se do toho pustil, nabídku jsem přijal a jako uvolněný radní jsem začal dělat dotace. No a pak volby jsou jednou za čtyři roky, takže v roce 2006 jsem kandidoval s panem Březinou a tehdy jsem se stal místostarostou, to znamená, že mě zvolili v zastupitelstvu, už jsem byl jakoby zběhlej v rámci města, už jsem sem vlastně chodil do práce, tak už jsem věděl, o čem to je a tu důvěru od voličů i zastupitelů jsem dostal a vlastně jsem povýšil na místostarostu. V dalších volbách v roce 2010 si Zdeněk Březina řekl, že už nebude kandidovat, že už nechce být zastupitelem, a tak já jsem místo něj postavil tu kandidátku zastupitelů, zase jsem od voličů dostal důvěru, no a už mě zastupitelé zvolili starostou. Jo, takže to není tak jako že doma si řeknu, tak co bych dneska chtěl dělat, dneska bych mohl být starosta, tak to není úplně. Člověk musí do té funkce dozrát, to je jedna věc, a druhá věc to okolí a zastupitelé a voliči hlavně, si ho musí vybrat, jakože ano, máme v tohohle člověka důvěru a on by to mohl dělat.“

Co vás na téhle profesi baví a nebaví?

„Baví mě práce s lidmi. To je jako fajn, protože takovéto povídání, to je příjemná věc. Ono to ale není jenom o tom povídání, samozřejmě. Jedna věc je, že v té židli toho starosty máte zodpovědnost za to, co se ve městě děje, jak to město funguje a hlavně z té pozice starosty spoustu věcí můžu ovlivnit, takže bych měl mít nějakou vizi a vědět, jak by to město mělo vypadat za rok, za dva, za dvacet, možná za padesát, a položit tomu nějaký základ a začít na tom pracovat. To samozřejmě nejde samo od sebe, to se musí vymyslet a k tomu je potřeba nějaká parta kolegů, kteří to potom odpracují. Když já vymyslím, mohli bychom tady mít třeba bazén, tak někdo to musí naprojektovat, někdo to musí prodnat, někdo musí sehnat dotaci a na tom se musí nějakým způsobem pracovat. Tak k tomu je ta parta tady na radnici, tým kolegů, kteří to všechno řeší, ale když řeknu (já samozřejmě nemůžu říct), chci tady bazén, jako všichni na to mrknou a řeknou, to by bylo dobrý a někteří možná ne, ale pak třeba řeknu, že tady chci spalovnu nebo chci tady

skládku, a to už může být problém a oni řeknou, ale to my nechceme, že jo. To je právě ta práce s lidmi, aby se řeklo, proč by to mohlo být dobré, co by na tom mohlo být špatný a pak je nějaký rozhodovací proces, chceme pro, chceme proti a nějak se to odhlasuje a rozhodne. Takže to je to, co mě na tom baví, jednání s těmi lidmi, příprava projektů tak, abych to lidem mohl vysvětlit, a pak záleží na tom rozhodnutí, jestli to lidé přijmou, nebo nepřijmou. A někdy člověk musí řešit spoustu papírů, vyplňovat to, co nechce, a možná i tisíckrát vysvětlovat věci, které nejdou. Někdy si taky vzpomene, že by to mohlo jít, ale s tím se člověk musí poprat. Jsou i nepříjemné věci, ale takový je život. Ale převažují ty věci, co mě baví.“

Máte rád město Týnec jako celkově?

„Určitě, já nejsem rodák z Týnce, já dsud nepocházím, ale přistěhoval jsem se sem v roce 1995, to už je 30 let. Na Týnci je skvělé, že má řeku, je tady všude spousta zeleně a příroda je blízko, když se otevrou dveře jakékoliv chaloupky, člověk udělá pár kroků a už je někde v lese nebo za městem, a to je taky moc příjemné a ta krajina tady kolem je pěkná a členitá. Jít se projít kolem Týnce, to je radost dobře se tady bydlet a přirostlo mi to tu k srdci.“

Dělal jste nějakou profesi před starostou?

„Ano, dělal, byl jsem učitel. Učil jsem sice krátce, asi jenom 7 let, ale byla to zkušenost k tomu seznámení se s lidmi. Učitelé, lékaři jsou takové ty známé profese ve městě, ty zná každý. Tím pádem, když je někdo známý, tak se pak dostane do volené funkce zastupitele. A byl jsem učitelem matematiky a dílen nebo jsem taky učil fyziku, chemii a ta práce mě taky bavila.“

Co byste na Týnci změnil nebo předělal?

„Jak už jsme se tady bavili, já jsem v Týnci 30 let a za tu dobu už vidím ten posun, od roku 2004 chodím na radnici jako do práce a za těch 20 let si myslím, že už jsem mohl něco změnit, chodníky se pomalu vylepšily a hřiště, ta se snažíme dělat úplně od těch pro prťata až pro sportování dospělých, snažíme se rozšířit školu. Když se ale udělají všechny tyhle věci, potřebuju taky lidi, kteří to budou využívat a dělat ve městě život, protože někdo může jít ráno do práce, večer se vrátí, zavře se doma, koukne na televizi, vyspí se a ráno jde zase do práce, ale to město je pak „mrtvé“ a nefunguje. Spolkový život, který tady funguje, to znamená fotbalisti, šachisti, volejbalisti, tělovýchova, divadelníci a spousta dalších zájmových kroužků a spolků, to že tady jsou, je dobře. Takže to, co bych chtěl změnit, je, aby tu život opravdu fungoval.“

Jaký máte názor na místní školu?

„Místní škola? Já doufám, že je to naše výkladní skříň, a rád bych to tak viděl, protože škola je skutečně důležitá, my potřebujeme vzdělané lidi, protože toho spoustu vymyslí, vynaleznou a život se pak vyvíjí k lepšímu. Když jsou lidé nevzdělaní, je to úpadek, protože ničemu nerozumí, nic neumí a pak se jenom vezou. Takže ano, naše škola by měla být centrem vzdělávání a možná i toho spolkového a veřejného života.“

Kdybyste se mohl vrátit do minulosti, šel byste stejnou cestou starosty?

„Nelituji toho rozhodnutí, šel bych stejnou cestou.“

Základní škola Týnec nad Sázavou, příspěvková organizace
Amélie Papežová, Eliška Vodrážková, 6. B

Rozhovor se starostou Týnce nad Sázavou Martinem Kadrnožkou

Na téma Benešovsko žije příběhy aneb Osobnosti kolem nás jsme si vybrali příběh člověka, kterého vnímáme jako jednu z autorit našeho města a okolí Mgr. Martina Kadrnožku, starostu města. Když se řekne „Týnec a jeho okolí“, představíme si nádhernou krajinu, bohatou historií a lidi, kteří se o své město a okolí zajímají; a co nám k tomu řekne pan starosta?

Mgr. Martin Kadrnožka se narodil v roce 1972. Pochází z městečka Jemnice, které najdeme na Vysočině. V Jemnici absolvoval také základní školu, střední školu vystudoval v Břeclavi a vysokoškolský titul získal na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. V Týnci nad Sázavou žije od roku 1995, je ženatý, má tři děti.

Co jste dělal předtím, než jste se stal starostou?

„Mé původní povolání je učitel. Učil jsem v Čerčanech a v Krhanicích.“

A jaké je Vaše vzdělání, tedy obor, který jste vystudoval?

„Vzdělání mám učitelství matematiky a základů techniky, tedy i v mé učitelské praxi jsem vyučoval matematiku a základy techniky, což jsou vlastně dílny.“

Myslíte si, že Vám dosažené vzdělání pomáhá ve Vaší funkci?

„Ano, pomáhá mi to, protože práce s lidmi je především o mluvení.“

Kolik Vám bylo let, když jste vstoupil do politiky?

„Jsem ročník 1972, poprvé jsem se zastupitelem stal v roce 2002, tak si to spočítejte.“

Tenkrát Vám tedy bylo 30 let a od té doby uběhl dostatek času na to, abyste vyhodnotil, jak náročná je funkce starosty a co se Vám na ní líbí?

„Je to 24/7, je to práce s lidmi. Právě to se mi líbí, že je to každý den jinak – jednání s lidmi, hledání cesty, řešení všeho možného. V podstatě mohu říci, že jaké si to člověk udělá, takové to má. Ovšem má to tedy ještě souvislost, protože práce starosty je závislá na práci celého zastupitelstva. Zastupitelů je celkem 17 včetně starosty. Vždycky je důležité najít nějaký kompromis, nějakou shodu, a to je politická záležitost. A v tom spočívá odlišnost od standardní práce, kdy dostanete úkol a ten vyřešíte. Politika je o tom najít shodu. Musím říct, že za tu dobu, co tady sedím, se v zastupitelstvu shoda hledá poměrně dobře. Nejsou tam takové rozpory, jak to vidíme třeba na úrovni vlády, kdy se opozice s koalici hádá, takže blokují jednání. To jsem tady nikdy nezažil, ale jsou města, kde taková blokáce funguje. To pak práce člověka vůbec netěší.“

Litujete někdy, že zastáváte funkci starosty?

„Ne.“

Co se Vám během Vašich funkčních období podařilo, na co jste nejvíce pyšný?

„Možná právě shoda v zastupitelstvu. Takže to není o mně, ale spíše o městě. Musím vědět, co je dobře pro město, a pak musím vědět, co zastupitelé budou ochotni schvalovat, nebo pro co budou ochotni hlasovat. A vždycky to je o penězích a vždycky to je o těch záměrech. Kontrolní témata je třeba správně prodiskutovat. Jednou z věcí, za kterou jsem bezmezně rád, je to, že zastupitelstvo tady kontinuálně funguje. Pak jsou velké projekty, které se daří. Můžeme mluvit o rekonstrukci

čističky, stavbě chodníků a komunikací. A hala ve škole, která je nová, pěkná. Pak je důležité také to, aby úřad dobře fungoval. Když někdo přijde na úřad, aby se tady necítil jako na úřadě, ale jako doma, aby jednání úředníků bylo příjemné – to taky není samozřejmost. Dalším důležitým bodem je zapojování veřejnosti do života města. A teď nemyslím jenom to, že si půjдете někam zakopat s míčem nebo zajezdit na kole, ale to, že když říkáme, že postavíme školu, zeptáme se učitelů, jak by ji potřebovali, zeptáme se možná sousedů kolem školy, zda jim škola případně nebude komplikovat život, protože některé děti rodiče vozí autem. My musíme vymyslet optimální řešení. A to je právě zapojování veřejnosti do přípravy projektů a je dobře, aby veřejnost na těchto záležitostech participovala. Pokud se tohle podaří, lidé budou dvakrát spokojeni, protože jim nenabídnou řešení, které by je obtěžovalo, ale naopak je zapojím a oni mi pomohou vymyslet řešení, se kterým budou spokojeni. A to je to, co si myslím, že tady snad funguje, minimálně v některých věcech určitě. My tomu říkáme projekt Zdravé město, kde lidi školíme, vzděláváme, připravujeme strategie, které s veřejností projednáváme a na základě těch strategií pak děláme jednotlivé projekty, jako jsou právě chodníky, sportoviště a další věci.“

Co se zatím nepodařilo a proč?

„Těžká otázka. Zkrátka je to takové, že když se něco nedaří, tak se to na chvíli uklidí, ono to dozraje a když je správný čas, tak se to zase může vytáhnout. Ale některé projekty jsou těžké, třeba vodovod do místních částí Pecerady, Zbořený Kostelec, Krusičany není postaven. Projekt máme sice připravený, ale nemáme na něj dost peněz. Extrémně drahé nebo extrémně složité lze jen těžko zrealizovat. Některé projekty se připravují pět, osm, deset let, než se je podaří zrealizovat. Třeba lávka v Kostelci se připravovala asi osm let od projektu přes záměr až k realizaci, než se sehnala dotace a peníze. Prostě všechno má svůj čas. Když se řekne, postavíme školu, zní to hezky, ovšem bude to stát čtvrt miliardy. Rok a půl budeme projektovat, shánět dotace, je to běh minimálně na tři roky, zkrátka všechno nejde hladce.“

Vážený pane starosto, děkujeme za Váš čas a příjemný rozhovor, během kterého jste nám poskytl vhled do pracovní náplně starosty města. Uvědomili jsme si náročnost a zodpovědnost, které s sebou tato funkce přináší. Ať se Vám daří!

Základní škola Týnec nad Sázavou, příspěvková organizace

Tereza Váňová, Karolína Beránková, Matěj Rubeš, Tomáš Hašek a žáci 9. B

Rozhovor se sportovcem Matějem Mišovicem

Matěj Mišovic (*30. dubna 2006 Praha) je v současné době považován za jednoho z nejlepších evropských juniorských sportovců v taekwondu ITF. Je držitelem tří zlatých medailí (2022 Koper, 2023 Jesolo, 2024 Poreč) z Mistrovství Evropy v taekwondu.

Ve školním roce 2020/2021 se umístil na 1. místě celorepublikového kola Olympiády v anglickém jazyce a také úspěšně složil zkoušku Cambridge English na úrovni C2.

Bydlí v Divišově, kde také začal svou sportovní kariéru. Po absolvování zdejší základní školy nastoupil na střední školu EDU-CA-net v Praze, obor IT, kde nyní studuje 4. rokem.

Odkud pocházejí Tvoji rodiče a jak se poznali?

„Můj táta je z Česka a maminka je Slovenka. Já jsem takový Čechoslovák. Z vyprávění vím, že se potkali v Americe, kde spolu byli asi rok, a pak se přestěhovali do Česka.“

Podporují tě v této disciplíně Tví rodiče?

„Určitě, nemohu si na nic stěžovat a ve všem mi nechávají volnou ruku.“

Máš někoho v rodině, kdo dělá také bojové sporty?

„S taekwondem jsem začal první já, ale můj starší bratr mě k tomu sportovně navedl. Začínal jsem poprvé trénovat se svými kamarády tady v Divišově.“

Na jaké disciplíny se zaměřuješ a kde momentálně trénuješ?

„Zaměřuji se na matsogi a technické sestavy. Nyní trénuji ve škole Ge-Baek Hosin Sool v Praze.“

Jak zvládáš stres před zápasem a praktikuješ před ním nějaký rituál?

„Osobně si každý zápas užívám, ale čím více vítězství za sebou máte, tím větší tlak je na vás vyvíjen, a tak je to stále náročnější. Z toho důvodu si rád pouštím do sluchátek svou oblíbenou hudbu. Rozhodně si s sebou nenosím například nějakého plyšáka.“

Je složité skloubit tréninky se školou?

„Do určité míry ano, ale samozřejmě to není nic jednoduchého.“

Věnuješ se nějakým dalším sportům či jiným koníčkům?

„Z bojových sportů se věnuji také závodně kickboxu. Letos bych se chtěl věnovat oběma stejně, možná kickboxu i více. Samozřejmě je třeba si i odpočinout, ale jsem kluk, takže i když jsem unavený, zvládnou si zahrát nějakou tu počítačovou hru.“

Kdyby Ti někdo řekl, že budeš trojnásobný mistr Evropy, uvěřil bys mu?

„Rozhodně ne, ale s odstupem času si uvědomíte, že se vám nějaká taková věc povede, ale nejde to očekávat ani rok, ani půl roku dopředu.“

Co bys poradil ostatním, kteří chtějí začít s taekwondem?

„Určitě to běžte zkusit, nemusíte mít ze začátku žádné vize, já sám jsem je neměl. Hlavním cílem je u toho zůstat, i když zrovna nemáte motivaci.“

Jak vzpomínáš na naši základní školu?

„Je to klišé, říkají vám to rodiče, ale je to pravda, že zpětně dokážete ocenit věci a zasmát se nad věcmi, které vás štvaly. Myslím, že si můžete vážit toho, jaké zde máte učitele a úroveň vzdělání.“

Jak ses naučil tak dobře anglicky?

„Když jsem vyrůstal, hodně jsem sledoval seriály v angličtině. Pokud vám mohu něco doporučit, pohybujte se v daném prostředí co nejčastěji, to je za mě ten nejlepší způsob, jak toho dosáhnout.“

Co plánuješ do budoucna?

„Nyní se připravuji na maturitu a poté bych chtěl pokračovat ve studiu na vysoké škole. Taekwondu se chci samozřejmě věnovat nadále a mým cílem je stát se v této sportovní disciplíně mistrem světa.“

Základní škola Divišov, okres Benešov

Maxmilián Atie, Barbora Zárubová, Žaneta Staňková, Laila Kulakovská, Markéta Marešová, Adéla Plachá, Barbora Pintravová, 8. třída

Rozhovor se stavitelem historických pian Paulem McNulty

Paul McNulty se narodil v roce 1953 v Houstonu ve státě Texas. Je stavitelem historických pian. Navštěvoval Peabody Conservatory, na níž studoval klasickou kytaru. Během studií se začal zajímat o historické nástroje, proto docházel i na hodiny loutny. Po dvou letech na konzervatoři nastoupil na odborné učiliště, kde obdržel nejvyšší možnou kvalifikaci „zkoušející ladění“. V New Yorku navštěvoval seminář v továrně na klavíry Steinway, tam byl následně přijat coby technik. Namísto toho se ale rozhodl začít kariéru v oblasti stavby fortepian v americkém státě Massachusetts.

V roce 1986 se přestěhoval do Amsterdamu, o devět let později při cestě za nejlepším dřevem odjel do České republiky. Výrobci klavírů si oblíbili dřevo ze Šumavy, což McNultyho přivedlo sem – od roku 1995 žije v Divišově. Jeho společnost vyrobila více než 350 klavírů pro zákazníky z celého světa. Tato fortepiana má například Stavovské divadlo, Janáčková akademie v Brně, Státní opera v Paříži nebo i Královská hudební akademie v Londýně. V roce 2004 se oženil s rusko-kanadskou pianistkou a fortepianistkou Vivianou Sofronitskou.

S Paulem jsme se setkali přímo v dílně, kde vznikají jeho proslulá fortepiana. Rozhovor proběhl ve velmi přátelském duchu i za účasti jeho manželky, která nám na několik fortepian i zahrála. Byl to pro nás doslova mezikulturní zážitek.

Co jste chtěl dělat jako dítě, jaký jste byl student?

„Když jsem byl dítě, neměl jsem rád školu ani sport. Nebyl jsem moc dobrý student.“

Kdo Vás přivedl k hudbě? Jste z hudební rodiny?

„Můj starší bratr hrál na kytaru, tak jsem to chtěl zkusit taky.“

Proč jste se rozhodl studovat klasickou kytaru a loutnu?

„Když mi bylo 13 let, četl jsem knihu od Edgara Allana Poea a pochopil jsem, že příběhy a slova mohou být krásná. Jako vzor jsem měl bratra, ale chtěl jsem dělat něco zajímavějšího než jen kopírovat slavné rockové kytaristy. Šel jsem tedy na hudební školu. Nebyl jsem moc dobrý, ale bavilo mě učit se a cvičit. Hudba vyžaduje hodně cvičení a to mě baví. Hrát na nástroj je vlastně těžší než stavět piana!“

Chtěl jste někdy dělat i něco jiného?

„Nikdy. Rád opravuji piana a teď trávím hodně času i cestováním, abych půjčoval piana na koncerty. Zítra zrovna jedu do Vídně. Teď to mohu dělat častěji, protože mám skvělého asistenta Sergeje Kramera. Byl výborný student a za 10 let se naučil stavět piana lépe než já. Je to inspirativní a velmi šikovný mladý člověk. Jsem rád, že s ním mohu pracovat.“

Děláte nějaký sport? Máte jiné koníčky?

„Rád čtu, ale sport ne. Asi by bylo dobré dělat nějaký sport, ale byl jsem vždy moc zaneprázdněný. Většinu života jsem pracoval téměř každý den.“

Jaký to byl pocit, když jste se přestěhoval z Ameriky do Evropy?

„Přestěhoval jsem se do Holandska v roce 1987 a nikdy jsem Ameriku nepostrádal. Když si přečtete zprávy, možná pochopíte proč.“

Navštěvujete ještě Ameriku?

„Cestuji hodně kvůli práci do různých zemí, včetně Ameriky, ale jen na návštěvu tam nejzdím.“

Co Vás přivedlo právě do Divišova?

„Žije tu Karel Poupě, který opravuje staré věci a učí restaurování na škole. Jednou mi ukázal dílnu, kterou si pronajal na opravu starého oltáře pro Arcibiskupský palác v Praze. Tato dílna byla na prodej, tak jsem ji v roce 1998 koupil.“

Proč vyrábíte historická piana?

„Staré klavíry jsou velmi důležité pro hudbu. Stejně jako hudebníci potřebují správné noty, potřebují i správná piana. Někteří lidé si myslí, že nejde vytvořit zvuk jako za dob skladatelů, ale muzea a restaurátoři mají mnoho informací. Studováním starých pian se učím, jak byla vyrobena a jak různí stavitelé ve Vídni nebo Paříži pracovali.“

Z jakého dřeva je výroba pian nejlepší?

„Nejlepší je šumavský smrk. Ve Vídni se používal od roku 1790 do roku 1870.“

Jak dlouho musí dřevo schnout?

„Dřevo musí schnout mnoho let, než se dá použít. Schne na zahradě a pak v sušičce. Trvá to 20 a více let, než vznikne piano (od pokácení stromu až po výrobu).“

Jak poznáte, že kus dřeva je dobrý?

„Stromy na Šumavě rostou jinak než v jiných zemích, proto je jejich dřevo ideálním pro rezonanční desky. Jsou lidé, kteří používají speciální kládívko a potukáním na strom poznají, zda bude dobrý.“

Kolik fortepian jste udělal?

„Vyrobil jsem 350 pian, která se nacházejí v konzervatořích a koncertních sálech po celém světě, například ve Státní opeře v Praze, na HAMU a AMU. Také jsou v Německu, Anglii, Francii, Japonsku, Číně, USA, Mexiku, Izraeli a Jižní Koreji. Cestuji do těchto zemí, abych se o ně staral a vysvětloval klavírním mistrům, jak se o ně starat a jak je ladit.“

Jak jste se seznámil se svou manželkou?

„Viviana si nejprve vybrala klavír, dokonce si ho objednala (faxem) a zaplatila. Teprve po dvou letech, když byl klavír hotový, přijela do Divišova, aby si ho převzala – a tehdy poprvé viděla Paula. A také ten krásný klavír. Byl tak nádherný, že místo návratu do Holandska zůstala v Divišově pomáhat Paulovi. Takže pokud člověk hodně pracuje, může najít nejen manželku, ale i pomocnici!“

Jaké máte ještě plány do budoucna?

„Stále chci pracovat a vyrábět piana. To mě baví. Prostě si užívat hudbu.“

Základní škola Divišov, okres Benešov

Cecilie Káninská, Sofie Matoušková, Pavel Drda, Libor Kubík, 9. třída
Jasen Agov a Jaroslav Čvančara, 8. třída

Název projektu: Místní akční plán IV v SO ORP Benešov

Registrační číslo projektu: CZ.02.02.XX/00/23_017/0008156

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Vydala Posázaví o.p.s., Zámek Jemniště 1, 257 01 Postupice

Grafická úprava a tisk: Pavel Fuksa

Vydání první 2025
ISBN 978-80-87684-84-9

